

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Nors Maskolijoje ir rando tarnams atėjo sunkūs laikai, bet jie dar ir dabar visokioms komedijoms stengiasi kvailinti žmones ir patį menko proto carą. Pereitą savaitę Rygoj, nežinia kas metė į jeneral-gubernatorių bombą. Ji explodavo, bet žmonių neužgavo, nors ant gatvės buvo jų gana. Tas visiems pyolė į akis. Ištyrus bombą, pasirodė, kad ji buvo visai nevodinga, sutaisyta taip kaip vartojamos ant geležinkelio signalinės petardos. Tokių bombų revoliucionieriai nevertė, todėl ir aišku, kad ją metė ne revoliucionieriai.

Kasgi todėl galėjo vaikščiai darbai užsiimti? Nieks daugiau, tik pats rando tarnai. Ne tik Maskolijoje, bet ir kitose kraštuose nepaisanti ant doros principų politikieriai seniau, pakėlimui savo įtekmes, įgavimui simpatijos ir žmonių pritarimo savo miriams kartais rengdavo nevodingus neva pasikėsimus ant savo gyvasties, bet vakarinėje Europoj, kur žmonės protingesni, toki įnagi išėjo iš mados; Maskolijoje gi, kaip rado mesta nevodinga bomba į Latvijos jeneral-gubernatorių Sologubą, toks kitur paniekintas įnagis ir dabar buvo vartojamas. Nežinia tik su kokių mirių ji parengė jenerolo Sologubo tarnai.

Gal caras nepritaria kokiems aštriems Sologubo padavymams, arba gal prieš vietinius gyventojus šitas jenerolas tokioms komedijoms stengiasi išiešioti kokių žvėriškų savo padavymus. Visi vienok gali suprasti, kad melimas nevodingos bombos buvo paties rando tarnų surengtos pakėlimui įtekmes jenerolo Sologubo ir sukėlimui ramens, mažiau protaujančių Latvijos gyventojų prieš revoliucionierius.

Vilniuje suareštavo 24 d. rugsėjo 38 ypatas prigulindas prie kareivškos revoliucijinės lygos. Sanariai tos lygos varė agitaciją tarp kareivių. Suareštuotų namuose rado daug svarbių raštų, iš kurių policija tikisi susekti planus revoliucionierių ir ypatas agitacijai tarp kitų miestų kareivių.

Tambove likosi revoliucionierių pašautas Borisoglebsko policijos viršininkas. Jis ir du policistai likosi sunkiai šūvių užgauti.

Artinasi Maskolijoje laikas rinkimų naujos dums sanarių. Tuom tarpu partijos pradeda jau kovoti tarp savęs. Randas remia teip vadinamus Spalininkus, taigi remiančius caro manifestą išleista pereinę metų spalį mėnesį. Partija ta didesnė daly susideda iš reakcijos pasekėjų. Ji atlaikė jau susirinkimui ir išreikšė pritarimą Stolypinui ir visiems jo žiauriams padavėjams. Kadangi tam nepritarė iekmingiausias tos partijos sanarys, buvęs jos vadovu, Šipov, tai jis turėjo pasitraukti visai iš tos reakcionierių partijos.

Stengiasi randui padėti pergalėti liberališkesnes partijas ir bajorija. Visos Maskolijos bajorų vadovai atlaikė susirinkimą ir užgėrė iš savo luomos išskirti bajorus išvaikytos dums atstovus, išskyrė net buvusį dums viceprezidentą kunigaikštį Dolgorukovą užtai, kad jis pasirašė po išleistu Viborge buvusios dums atsiliepimu į Maskolijos žmones.

Tokio bajorijos vadovų užgyrimo reikėjo ir laukti. Juk daugumas jų yra tai rando paskirti urėdninkai. Seniau, rods pats bajorai savo vadovus rinkdavo, bet paskui, prie Plehvos, randas panaikino tulose apskričiuose rinkimus ir bajorų vadovais skyrė urėdninkus. Antai Lietuvoj, išėjus vienospaugo rando tarno, dalyvavusio prie atidengimo Muravjevo-Koriko paminklo Vilniuje, grafo Platerio, nėra vieno bajorų vadovo iš vietinių dvarponių, visi jie atėjusiai maskolijai biurokratai, tai jie ir remia vien savo luomos mirius.

Rando ir jam pasidavę laikraščiai garsina žinias apie visokius neesantius caro tarnų nuopelnus. Dabar tie laikraščiai pagarsino, buk laike žydiškų naujų metų Odesoj juodašimčiai norėjo parengti vėl žydų skerdynes, bet jas buk savo padavėjų, mais perspėjo jenerolas Grigorjev. Odesos policijos viršininkas. Apie tą perspėjimą vienok nėra ką daug kalbėti. Visi žino, kad jeigu nevisur, tai bent didesnė daly atsitikimų policija ne perspėjine žydų skerdynes, bet pati jas rengė ir tas nevisur jai pasisekė parengti. Jeigu nevisur aiškiai policijos ranką buvo galima matyti, tai veik visur, užgimus skerdynėms, policija jų nestabdė, nors ir lengva buvo tą padaryti. Policija ne tik nestabdė platinimo siundantių ant žydų jos pagelbininkų juodašimčių atsisaukimų su visokiais nebutais apkalčiniais žydų, bet daugelyje vietų, o tame ir pačioj Odesoj, pats policistai tokius atsisaukimus platino, nešiojo į krikščionių namus. Kaip gi galima tikėti, kad tie, kurie iki šiol veik visur stengėsi skerdynes ir maištą kelti, kad galima but lengvai drumstame vandenį žvejoti, ant syk perkeistų savo būdą, iš vilkų pavirstų į doros pilnus, nekaltus avinėlius? Gal but, kad jenerolas Grigorjev bandė Odesoj parengti panašias kaip Sedlecuose ir Baltostogėj žydų skerdynes, bet tas jam nepasisekė, todėl dabar giriasi, kad skerdynes perspėjo.

Stokholmo laikraštis „Aftonbladet“ praneša, buk du maskoliski kariški laivai, turbut eskortuojanti vazinėjančią ant Baltiko jurių carą, netoli salos Bornholm suėmė švediską garlaivį gabenantį Maskolijos revoliucionierių ginklus. Ant minėto garlaivio buvo 3000 naujų karabinų ir daug amuničijos.

Kariški sudai darbuojasi, nuolatai nusprendžia ant nužudymo nepatinkančias randui ypatas. 23 d. rugsėjo Maskvoj suėmė keturis revoliucionierius.

Stolypin išleido programą jo rengiamų reformų. Bet

istinko išviso programo negalima žinoti, kokias reformas nori įvesti Stolypin, kadangi jame tik vardai reformų paminėti. Greičiausiai tie reformų dar ir pats Stolypin nežino. Apdirbti dabar formas ir visą jų pakraipą butų tai veltas darbas. Juk Stolypino užmanymus turi užtvirtinti nauja duma. Nežinant, kokia bus nauja duma, negalima žinoti nė kokias reformas ji galės užtvirtinti.

Todėl Stolypin ir pilno jo rengiamų reformų programo dabar negarsina, paduoda vien nieko nereikšiančius vardus ir tuos pačius teip persto, kad kas ką nori, tą gali rasti. Pilnesnį programą Stolypin apdirbs turbut tąsyk, kada jis žinos, koki atstovai pateks į naują duma. Rods jis neduoda rinktiesi partijoms liberališkesnių pažiūrų, galinčių daugiau reikalauti, remia reakcionieriską, bet tas dar nerodo, kad jo remiamos partijos per rinkimų kostuvą tik pereitų. Teip darė juk ir Durnovo dums, o vienok į ją pateko, su mažu išėjimu, veik visi Vitės-Durnovo prieai. Tas gal atsitikti ir su naujos dums sanariais. Išvaikyti ir tą butų dar pavojingiau, tas dar labiau suerzintų žmones ir dar labiau apsilpnų rando įtekme. Todėl Stolypin ir nesiskubina su apdirbimu pilno jo rengiamų reformų plano, bet jas ar nori, ar ne, turės taikyti prie reikalavimų daugumos naujos dums sanarių.

Vidurinė Amerika.

Maištai ant Kubos traukia iš savo keliu, partijoms beveik negalima susitaikyti. Ar jas įstengs sutaisyti atkakę ant Kubos, tam tikslui išsiųsti. Suvienuotų Valstijų delegatai Taft ir Bacon, sunku įspėti; bent iki šiol tas dar jiems nepasisekė, nuo Kubos ateina prieštaraujančios vien žinios. Amerikos kapitalistai pradėjo jau agitaciją, stengiasi visus pertikrinti, kad Suvienuotos Valstijos turi pasinaudoti iš dabartinių maištų, kaip visur iki šiol naudojosi grėbimui svetimų kraštų; jie kalbina randą užimti Kubą ir paskirti ją prie Amerikos valdybų, kaip tai padarė su Filipinais ir Portorico. Be abejonės visada remiantis kapitalistų reikalus Washingtono randas išklaustų kapitalistų maldų, jeigu niekas jų nestabdytų, jeigu išklauskas nebutų per daug pavojingu.

Revolucionierių vadovai, kada juos Amerikos delegatai užėmimu Kubos pagrasinti, atsakė, jog Amerikos kariumenės nesibijo. Taigi tuom pasakė, jog be sunkios, daug pinigų ir žmonių gyvausių kaštų nuostolis karės nepasiduos. Karę gi kubiečiai savo krašte, kur nėra tinkamų kelių, gali vesti per metų eiles. Ką kaustuojai palikimas valdybų, kurių gyventojai nenori pasiduoti, ir Amerikos politikieriai mato ant Filipinų salų, nors ten sukėlė gyventojai turi netikusius niekam ginklus. Su kubiečiais neitų jau teip lengvai; kad jie priešintiesi mo-

ka, tą parodė jų nesiliaujanči sukilimai prieš Ispanijos valdžią.

Apart kubiečių besisten-gimas užimti tą nev Amerikos iš po Ispanijos jungo išliuosnotą salą, sukeltų dar didesnį neuzistikėjimą visų ispaniškų republikų, jos, atsigynimui nuo per daug svetimų kraštų gėdžiančio neramaus kaimyno galėtų susijungti ir susijungusių negalima but įveikti. Ant galo ir Europos, bent tvirtesnės viešpatystės galėtų įsikisti, o terp jų juk nevisos teip silpnos ir nuakurusios kaip Ispanija.

Tas tai ir sulauko Suvienuotų Valstijas buo užėmimo Kubos, nors to ir reikalauja jieskanti dar neįsinaudotų kraštų Amerikos kapitalistai.

Bet Suvienuotos Valstijos parengė jau savo laivyną, rengia net kariūmenę, kurios viršininku paskyrė atsizymėjusį ne labai gražiai, priga-vyse prie paėmimo Filipiniečių vadovo Aguinaldo, jenerolą Funstoną. Bet, turbut, be tikro bandymo taikyti nesutinkančias puses nesiskubys ant tos salos išsodyti savo kariūmenę. Ant galo reikia dar nurašinti neuzistikėdintas Europos viešpatystės, kad jos užėmimui Kubos neprieštarautų. Bet ar taikymas išduos vaisius, tą tik vėliau pamatysime.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Ketverge, rugp. 24 d., Vilniaus karės apskričio teismas nagrinėjo Plotkino bylą. Plotkin buvo apkaltintas už Homelio antstolio pagelbininko užmušimą. Teismas išteisino Plotkiną. Gynė jį prisiekdintas advokatas Vrublevskis.

Žuko dažų fabrike straiškas pasibaigė. Beveik visi darbininkai reikalavimai išpildyti. Duota 8-nių val. darbo diena, padidinta alga ant 25 %, išduodama alga bus kiekvieną savaitę. Už straiško laiką užmokėta pusė algos, o nevisa, kaip reikalavo darbininkai.

Iš gubernijos kalėjimo paleido politiškus kalinius Sarą Blocu ir Mazoviarą. Jiems Turuchansko šalin išstėmimą perkeitė išstėmimu užsienin.

Su traikavo lentų plovimo dirbtuvės ir Gordonio maluno darbininkai. Viso sustraikavusių 88 žmones. Reikalaujama: 8 valandų darbo dienos, padidinti algos 15 %, paleidimo vieno tarnaujančio ir priėmimo naujų darbininkų tikrai tuomet, kada ant to sutiks senieji.

Sustraikavo Abramskio ir Klembockio maluno darbininkai, reikalaujanti sutrumpinti darbo dieną ir padidinti algą.

Šiais metais Vilniuje įsteigta keli nauji fabrikai, kurie turi svarbų netiktai miestui, bet ir visai Lietuvai. Slaptoje spaustuvelyje, policijos atrastoje, Kalvarijos gatvėje, atrado užsienio išdarbimo šriftų rusų, lietuvių, lenkų ir žydų kalbose ir ke lis šimtus karės sąjungos atsisaukimų.

Vilniaus policijai paliepta

prizūreiti, kad vietinėse spaustuvelyse nebutų spaudinami atsisaukimai ir, apskritai imant, nelegališkoji literatūra. Dėlto beveik kiekvieną dieną lanko antstoliai spaustuves, ypač tas, kuriose spausdinami laikraščiai.

22 d. rugpiučio, vaziauvus iš Vilniaus monopolijų pinigų rinkėją Tobartovskį užpuolė keli revolveriais apsiginklavę žmonės, suriše Tobartovskį ir vežėją, atėmė iš jo 3,000 rublių ir revolverį ir tais pačiais arkliais nuvažiojo Vilniun. Arkliai ir vežimas buvo atrasti netoli Vilniaus.

Varšavos oberpolicemeisteris kreipėsi į Vilniaus gubernatorių, prašydamas užklausti Vilniaus policijos, ar nenorėtų kas nors pereiti į Varšavą, nes ten dėlei užmušimų labai sumažėjo policistų skaičius.

Carni paliepus, panaikintas Vilniaus žydų mokytojų instituto internatas. Stipendijatai gaus iš valdžios pinigiską pašalpą.

14 d. rugpiučio paleido sumintus Vokiečių gatvėje, Solco namuose, tiksliai studentų Krestinskį uždarė mėnesiui kalėjimui.

Kalvarijos gatvėje Nr. 2 policija rado slapta spaustuvelyje, 5 dėses raidžių, uždraustą literatūrą ir daug atsisaukimų. Suėmė 2 jaunu žmogus, krikščionius.

4 rugsėjo, 11 val. ryto, prekių traukinys iš Varšavos atvežė kriminališkus ir politiškus kalinius. Terp kalinių buvo 3 moterys. Viena inteligentiška mergaitė, viena nebejauna ir viena senutė. Terp vyrų, kurių buvo 40 žmonių, buvo Pagirčių geležinkelio straiško vedėjas.

Naktį, rugp. 19 d., suimtas Antakalnyje savo bute Dras Stravinskis. Rugp. 18 d. suėmė Antakalnyje Drą Sarcevičių.

Naktį, rugp. 18 dieną, policija padarė kratas: 1) Vojenno-Hospitalnoje gatvėje Nr. 3 pas Rudakovą. Namie jos nerado, nes ji čia negyvena; 2) Novgorodekoje gatvėje Urbanaviciaus name pas Beičį; 3) Zamkovame skersgatvyje n. Nr. 5 pas spaustuvely rinkėją M. Dvorčiną.

Šiais metais mažiau įmokėta žemės mokesčių. Teip iki liepos 1 d. Vilniaus gubernijos pinigynas gavo į dalį visų mokesčių reikiamų nuo privatiškos žemės; nuo valstiečių ir kaimo draugių gauta truputį daugiau kaip į mokesčių.

Vilniuje steigama nauja žydų kultūros-sionių partija. Partijos tikslai tautiški. Kulturiško sionizmo idealą partija skaito galimu pakeitimu judaizmo krikščionių tikėjimu, kuris, žmonės apsisivietus, atsirado iš to pačio žydų tikėjimo. Greitu laiku vienas tos partijos sanarys perskaitys referatą apie tautišką žydų klausimą, teip kaip į jį žiuri kultūros sionizmas.

„V. Z.“ Ministerių taryba išrado reikalingu panaikinti balandžio 3 d. 1892 m. įstatymus, kuriais buvo persekiojama alaptas mokymas Lenkų karalystėje ir vakarų gubernijose.

„L. U.“

Iš Kauno.

Kauno mergaičių gimnazijos mokytoja Losickaja gavo leidimą atidengti Kaune mergaičių progimnaziją. Terp kitko, šitoje mokykloje bus išguldoma lietuvių ir lenkų kalba ir literatūra.

„Lietuvos Balsas“ nuo 15 d. liepos iksiol neisėjo. Jo redaktorius A. Daukša buvo iš Kauno išvažiuojęs. Dabar „L. Balso“ leidimą p. Daukša nori perduoti kitai ypatai. Buvusiesiems atsisaukimams, naujų raidžių rinkikų niekur negavo.

11 d. rugsėjo, Kauno apskričio teismo sesija, drange su prisiekusiais posėdininkais, nagrinėjo bylą apie skerdynę, kuri buvo Dusėtų mieste, Kauno gub., vasario mėnesį, 1905 m..

Nukentėjusius žyduos gynė Peterburgo prisiekusis advokatas Chronickis.

Teisman pašaukti 63 žmonės. Visi kaltinamieji — lietuviai.

„V. Z.“

Valdžia yra prizadėjusi duoti vietas lietuviams mokytojams Kauno ir Vilniaus gubernijose. Daug yra lietuvių, kurie tų vietų prašo, bet jų negauna, nes dauguma rusų mokytojų, kurie pernai rudenį buvo mokyklas apleidę, dabar vėl grįžo į senas savo vietas apmė. Kaip-kurių lietuvių prašymai guli Kauno direkcijoj po pusę metų ir ilgiau.

„L. U.“

Iš Kauno gub..

Kauno gubernatoriaus atsisaukimas, išleistas rugpiučio 1 d., uoliai yra platina-mas valdžios tarnų tarp Kauno gubernijos valstiečių. Tame atsisaukime Kauno gubernatorių peikia buvusios dums darbus. Teippat labai peikia tuos dums atstovus, kurie iš Finlandijos leido priešingą valdžiai atsisaukimą: vienkart pagiria 3 Kauno gub. lietuvių atstovus: kun. Jarulaitį, Milvidą ir Sabalį, už tai, kad jie neįė išvien su valdžios priešinin-kais ir nusilenkė prieš caro valią. Toliau gubernatorių pataria neklausyti kurstytojų tų „užmirusių Dievą ir sąžinę išgamų“, ir perspėja, kad už tų išgamų darbus turės atsakyti tie, kurie jų klausysia. Valdžia visados turinti užtektinai pajiegu tvarkos ardytojams bausti.

Iš Ramygalos, Kauno g.. Policija atiminėja nuo žmonių ginklus, norėdama neva užbėgti už akių galvažudystėms. Bet pasirodo, kad atimtuosius ginklus sargybiniams vėl pardavinėja žmonėms, dagi tokiems, ką atvirai prisipažysta norį ką nors nužudyti. Tą liudija pasi-niegimas Remygalos policijos.

Remigaloj statoma nauja murinė bažnyčia; beveik visi murininkai yra „starovierai“. Iš jų vienas, susipykęs su 3 savo draugais, užsimanė juos nužudyti. Rugpiučio 8 d. jis mėgino vieną iš jų nužudyti, bet nepasisekė. Kiek vėliau nusipirko nub. vieno Krakivano sargybinių revolverį už 8 rubl. ir policijai ir žino-nėms girdint, gyrėsi užmušias savo priešininką. Policija nieko nedarė. Tuo gi tarpu tasai murininkas yra

„L. U.“

žinomas kaip didelis girtuoklis ir buvęs žmogudis.

„L. U.“

Iš Eirigalos, Kauno aps..

Katik dabar vyresnybė daleido čia įkurti vartotojų draugiją. Abudu kunigu tris nedėdienius iš sakyklos skelbė tokios draugijos naudą, aiškino draugijos krautuvės reikalingumą ir kvietė žmones į tą draugiją įsirašinėti. Galų-gale visi buvę kviečiami rugpiučio 6 dieną po pamaldų susirinkti prie klebonijos, kad daugiau apie tos draugijos tikslą pasiklausytų. Žmonėms tą dieną susirinkus, tą viską aiškino klebonas Gudžiūnas ir paklausė: „ar reikia draugiją įkurti, ar ne?“ Visi atsakė, kad reikia. Po to ėmė užrašinėti pravardes tų, kurie norėjo į draugiją įstoti. Užrašinėjama buvo rusiškai, nes „to reikalaujanti valdžia; bet esanti viltis, kad vėliau busią užrašinėjama lietuviškai“. Kvitos ir dabar, esą, galima lietuviškai rašyti.

Draugijos pirmininku buvo išrinktas ponas Džiaugas iš Eirigalos miestelio.

„L. U.“

Iš Joniškio, Šiaulių pav..

Pradžioj rugpiučio likosi žemsgarių nušautas vaikas Uleinas, vos 21 metų. Mat jis buvo nuvykęs į koki ten dvarą, Latvijon surengti straikus. Bet tas darbas nesisekė. Dvarponis pašaukė žemsgarius. Jie Uleiną suėmė ir vežė Joniškį. Privaziavus vieškelį, vaikas bandė pabėgti. Žemsgariai, nieko nelaukę, paleido keletą šuvių, kurie pasiekė vaikną ir užmušė ant vietos.

Žmonės laukus jau nuvalė, liko tik dar bulvės. Ir jas jau butų nuvalę jeigu ne lytus.

Merkurius.

Iš Šačių par., Telšių aps..

Pernai Štrauso dvare buvo kiles kumečių straiškas. Dvartas ne mažas, vienas iš didžiųjų apielinkėjų — 300 su viršum deš.. Nuomoja tą dvarą jau nuo 15 metų suvo-kietėjęs latvis — Štraus. Padėjimas kumečių, kaip ir visur, vargingas. Taigi jie, susitarę, pakėlė straišką. Tiesą pasakius, iki mesti darbą neprieisėjo, nes patsai ponas, išgirdęs, kad rengiama yra straiškas, pasivadino pas save kumečius ir klausė, ko jie nori. Turbut kumečiai mažai tėra susipratę, kad sumišo, išsigando. Ir visi kartu pradėjo pasakoti savo vargus ir bėdas. Žinoma, ponas gerai suprato, kad jo darbininkai mažai ką besupranta — išpildė tik mažesniuosius reikalavimus ir patsai „iš savo malonės“ pridėjo po 3 rublius algos.

Tuo straiškas ir pasibaigė. Eikit visi į vienybę, stokite petis į petį, visi už vieną ir viens už visus — tai pamatysite, jog laimėsite ir pagerysite savo vargingą gyvenimą.

„L. U.“

Iš Šimonių, Ukmergės pv.

Pradžioj rugpiučio mėn. buvo toks atsitikimas: netoli Šimonių gyvenantis „girisnis“ nežinia dėlko čia nelabai rimas (girdėtis, nelabai tikda-

ves žmonėms), išpardavęs savo daiktus norėjo išvažiuoti, bet dėlė kaip-kurių priežasčių dar vis gyvena ant vietos; jo pienui, nors jau atbuves kariūnė, kuris jį dažnai sergėdavo, pajutęs, kad „pono“ nėra namie, užkūrė jo žmoną, kuri tąsyk buvo su vaiku namie, atiduotų pinigų, ir kirviu smarkiai sukapojo abu; sako, vaikas vargiai besugyslės. Nebegaliama kartais užsitikėti ir sargul!

„V. Z.“

Iš Lankeliskų, Vilkaviškio pav., Suvalk. gubern.

Kadangi šimet pas mus nepaprastai tankiai prasidėjo šventadienis peštynės ir vogimai, tai dorensiųjų jaunomenės dalis susitvėrė į kuopelę ir žada už peštynės, vogimus ir teip blogus, kenkiančius visuomenės ramumui ir moraliskam gyvenimui darbus, pabausti. Kalėjimų neturint (jie užimti „politiškaisiais“), ketinama daryti „žmonių teismą“. Kaip toliau seksis, nežinia, bet nuo įsikurimo, ikišiol jo peštynių nebuvo.

Mokytojų atstatymas.

Iš Kybartų rašo į „V. Z.“, kad už politiską neįsikišimą Suvalkų gubernijoje esą atstatyti iš savo vietų daugelis mokytojų: Grigaliūnos, Kurpikuos, Prapuoleniuose (Vilkaviškio apskr.), Slavikuose (Naumiesčio apskr.) ir kitose vietose. Mokytojai su šeimynomis esą dideliame varge. Reikėtų, kad kiti mokytojai ir direktoriai siulant tų vietų neapimtų.

Sarašas valstiečių ir žemės savininkų.

Iš Kauno gubernijos tapo išrinkti nuo žemės savininkų ir valstiečių atstovai žemės tvarkymo komisijon:

Ukmergės pav.: valstiečiai Jonas Voitanis, Petras Ilevičius, Jonas Banis; žemės savininkai: Radzivilas (8,493 dešimt. žemės), Tanskis (430 deš. žem.), Konča (1,547 dešimt.).

Telsių pavietė: valst. Juozas Numgavdis, Jonas Voitanovskis; žemės savin.: Voitekičius (800 dešimt.), Kaminskis (365 deš.), Parčevskis (1,000 deš.).

Raseinių pavietė: valst. Aleksandras Narbutas, Martinas Kairečius, Kazys Kobleckis; žemės savininkai savo atstovų dar neišrinko.

Zarasų ir Panevėžio pav. nerinko atstovų komisijon dėlto, kad iš 20 valsčių rinko tik 5 valsčiai, o iš Zarasų pavietė iš 23 rinko 11 valstiečių.

„Koven. Telegraf“ praneša, girdėjęs, kad vienon atsakiusių nuo rinkimų pavietų bus paskirti rinkimai iš Kauno ir Šiaulių pavietų, kuriuose jie nebuvo paskirti.

Iš Škotijos.

Gyvenimas čianykščių lietuvių eina blogyn. Iškėliaus kunigui Talmontui, jie liko be gero dvasiško vadovo. Kun. Talmontui atkėliaus, lietuvių džiaugėsi, buvo užganėdinti, kadangi jis mokėjo su parapijonais apsielti. Bet neilgai džiaugėsi. Atkako čia pirmą kartą Škotijos buvęs kun. Čuberkis ir tuojaus lietuvių pasidaliu į dvi dalis: vienai rėmė kn. Talmontą, kiti Čuberkį. Ir prasidėjo tikra kova, kovojanti gal ir šiandien nežino už ką kovojo. Kun. Talmontas gavo nerų suerzintą ir tokiu būdu pergale krypto į Čuberkio ir jo užtarėjų pusę. Gavęs viršū šitas dvasiškas pienuo pradėjo keikti tuos, kurie pirma jam nepritarė.

Likęs vienas, stojosi Škotijos lietuvių valdonu ir valde juos kaip Maskolijos caras. Su viena elgiasi kaip lapė lipniais žodžiais stengiasi juos patraukti, kitus keikia ir niekina. Net patraukimui žmonių išmielijo ceremonijas, kokių Anglijos kunigai nevarvoja. Biznis kunigui ei na gerai, bet jo sėjama sėkla blogus išduoda vaisius. Jis jau spėjo tarp čianykščių lietuvių pasiekti nesutikimus, kurie toliau gal dar išduoti nieknesius vaisius.

Škotijos lietuvis.

IŠ AMERIKOS.

Sakosi nuuodinus.

BREWSTER, N. Y. Laidojant kuną pasimirusio Wilburio Winship, pradėjus pastoriui pamokslą, priejo prie grabo jauna mergina ir garbiai pasimirusio giminės apreiškė, jog jis yra jos vyras ir ji jį nuuodinus. Minėta mergina yra ligonių daboja Jenny Burch. Ją suėmė, bet ar ji teisingai save apskundė, to dar nesusekė. Žinoma, laidojimą policija sustabdė, kol daktarai ne išstirs mirties paiezasties.

Raišiams nori dirbtuvę parengti.

CLEVELAND, OH. Čianykščiai kapitalistai, Connier ir Fritz, nori uždėti čia ypatingą kompaniją ir parengti dirbtuves vien raišiams darbininkams negalintiems kitių darbo gauti. Jie su raišais darbininkais nori dirbti žiurštus, taisyti suplyšusius mežginius, atlikti visokius darbus, kur tik galima raišų pajiegas sunaudoti.

Daktarų experimentai.

NEW YORK. Čianykščiai daktarai rengiasi ant 9 metų vaiko, Karoliaus Fredericks, pabandyti atlikti operaciją išnaikinimui nedorų jo palinkimų. Daktarai sako, jog jie nori perdidelius vaiko smegenis sumažinti, dabar, girdi, dėl tų smegenų, vaikas negali doro nuo nedoro atskirti. Pamatysime, ar po operacijai vaikas ištikro taps doreniu.

Ypatiskias skundas.

OYSTER BAY, N. Y. Admirolas Thomas apskundė Newport Amusement Co. užtai, kad ji iš savo rimto išvarė vieną Amerikos kariškos laivynės jurininką. Prezidentas Roosevelt išreiškė pritarti admirolui, kadangi, girdi, nesijojimas kariškos laivynės jurininko uniformo ne pažemina žmogaus. Ištikro vienok ne uniformas žmogų dabina, bet jis pats savo pasielgimu. Tuom tarpu, kaip daugelis atsitikimų parodo, Amerikos jurininkų uniformas ne sulauko jų nuo negražaus pasielgimo. Ne uniformas todėl kenkia Amerikos laivynės jurininkams, bet jų pasielgimas. Kitur kariūnėnėj ir laivynėj tarnauja visi taautos vaikai be jokio išskyrimo, todėl ten kariūnėnėj ir laivynėj yra tautiška institucija, Amerikoje gi kariūnėnėj ir jurininkai yra samdininkai, nenorinti įieškoti kitokio užsiėmimo. Amerikoje armijos ir laivynės tautiškasumas remiasi vien ant to, kad jas užlaiko už tautos pinigų. Todėl, turbut, tauta ne labai godojo visokių politikierių įnagius.

Sukury.

SPRINGFIELD, MIN. Šitose aplinkinėse 21 d. rugsėjo ne tikėtai užkilo smarkus sukury, kuris sugriovė vienuoliktą namų ir teip nemažai nuostolius pridirbo laukuose ir soduose.

Atgabeno jau pabegusi banko prezidentą.

NEW YORK. Atkako į New Yorko portą vokiškas garlaivys „Prinz Adalbert“. Ant minėto garlaivio yra suimtas šiaurinėj Afrikoj perdetinis nusibankrutijusio Chicagos banko ant Milwaukee avenue norvegas Stensland.

Negrų skerdynės.

ATLANTA, GA. Per visą pereinotą nedėlios dieną baltveidžiai, matyt, pavydėdami garbės Maskolijos juodašimčiams, parengė čia negrų skerdynes. Skaitlių užmūstų negrų paduoda ant 25—30 ypatų; skaitlius sužeistų daug didesnis. Į miestą štetu valdžios sutraukė miliciją ir apreiškė, jog jeigu skerdynės atsinaujintų, miestas bus pastatytas po karės laiko tiesoms. Valdininkai politikieriai mat nori mėgdzioti caro valdomą Maskoliją.

Banko plešikai.

GRAND RAPIDS, MICH. Netoli nuo čia, į miestelį Whills Cloud, naktį atkako penki raiti plešikai, įsiveržė į banką Nuwegy County Bank ir į banką Cannono ir sunę išardė pinigines spintas, paėmė pinigus ir išsinešdino. Išplešė jie ir kitus bankus.

Nauja indijonų rezervacija atidaryta.

OYSTER BAY, N. Y. Prezidentas Roosevelt išleido proklamaciją, kuria kolonizacijai liekasi atidarytos indijonų rezervacijos: Kiova, Comanche ir Apache, Oklahomoj. Rezervacijos tos užima plotį 500000 akierių geros žemės.

Sunki bausmė.

WILMINGTON, DEL. Ne-gras Charles Conley, iš užpuolimą ant baltveidės moteries, likosi čianykščio sudodo nuspreistas ant 50 metų kalėjimo ir ant 30 kirčių su lazda. Mušimas nuspresto atsibuvo pereinot subatos dieną.

Pinigių daugumas.

1 d. rugsėjo Šviesnytose Valstijoje šiaurinė Amerikos buvo tiek pinigų, kad išpuola, jų ant kiekvieno iš 84897000 gyventojų po \$32.59. taigi daugiau negu kokiame nors kitame krašte išėjus Prancuzijos, kur išpuola po 88 dol. ant kiekvieno gyventojų.

Išgabentos svetur žemdarbiškos mašinos.

Pereituose metuose Šviesnytos Valstijos išgabeno į svetimus kraštus žemdarbiškas masinų už \$24544427; į Argentiną už \$5963714, į Maskoliją už \$3851455, į Prancuziją už \$2895243, į Vokietiją už \$2016894.

Žmogžudystė.

MEMPHIS, TEN. 24 d. rugsėjo čia likosi užmušti septyni negrai ir vienas baltveidis.

Explozijos.

JELICO, TEN. Ant čianykščio geležinkelio stacijos atsitiko baisi gabenamo dinamito eksplozija, kurios 12 ypatų likosi užmuštų, o 250 sunkiai sužeistų. Krautuvių ir namų didesnė dalis tapo sugriautų. Nuostoliai eksplozijos padaryti pereiną vertę milijono doliarų. Explozavo 20000 svarų dinamito.

Galsrai.

NASHVILLE, TEN. Sudegė čia medžių krautuvis Lieberman Lorean & O'Brien Co. Sudegė 6 milijonai pėdų medžių. Nuostoliai gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Nelaimė ant geležinkelio.

CUT BANK, MONTANA. Ant Great Northern geležinkelio susimūšė du tavoriniai traukiniai. Prie to tris ypatingai likosi užmuštų.

OKLAHOMA CITY, OKLA.

Terp Dover į Kingsfisher, nžbėges Rock Island pasazierinis traukis ant tilto per Cimardon upę, su juom nu puolė į upę. Prie to prigėrė diktai žmoniu, bet tikro prigėrusių skaitliaus dar nežino.

MINNEAPOLIS, MIN. Netoli Pragen, ant Minneapolis & St. Louis geležinkelio, susimūšė pasazierinis traukis su tavoriniu. Prie to keturios ypatingai likosi užmuštų, o 9 sunkiai sužeistos.

CHAWANE, WIS. Netoli nuo čia, bėgantis į pietus traukis susimūšė su darbininkų traukiu. Prie to viena ypatingai likosi užmušta, 12 gi tapo sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

CHICAGO, ILL. Tarnaujanti įtaisose Postal Telegraph Co nutarė štraikuoti, jeigu kompanija ne išpildys greitai jai paduotų tarnaujančių reikalavimų. Telegrafistai reikalauja pakėlimo algų.

WHITING, IND. Štraikuoją čia 250 mašinistų. Prie štraiko pristėjo ir darbininkai Standard Oil Co.

Prezidento padavadijimu įvesta 3 val. darbo diena visur, kur tik darbai atsieikia viešai naudai po rando priežiūra.

KAYLOR, PA. Kalnakasiai tegul apsaugos agentų Pittsburgh, Bessemer Great Lakes Coal Co. Agentai tie veža jų prikabinčius darbininkus už dyką, bet čia atvažiuo, tuojaus grįžta atgal, katrie turi pinigų — geležinkelias, o katrie neturi, tai dumia pėkšti. Anglys čia labai žemai, jų sluogsnis 2 pėdų, o 18 colių uola. Agentai čia veža tokius darbininkus, kurie kastynėse visai nedirbo ir mokina, kadangi mat dirbusius ne teip lengva suvilioti.

B. K.

PORTLAND, ORE. Javų krovėjai nutarė pakelti štraiką, jeigu krantuvių savininkai nepakels jiems algų. Darbdaviai gaudina pratarimu neprigulinčių į uniiją vietoj sustraikavusių, pakelti algų nenori.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Kewance, Ill.

Lietuvių yra čia pasėtinai burelis, bet apie tautiškus darbus ne visiems galima užsimyti. Skaitydami laikraščius, randame žinias apie besidarbavimą lietuvių kituose miestuose, matome, kaip kitose plačiose Amerikos vietose lietuvių apsinasi apie musy tautos reikalus, kaip aukauja pinigų tokiems reikalams, nes, kaip kiekvienas numano, šioje gaudynėje be pinigų nieko negalima nuveikti; ypač daug plaukia pinigų palaikymui revoliucijos Lietuvoj, singelpimui kovojančių už tėvynės laisvę. Pas mus apie aukas tokiems miešiams ne visur galima užsimyti. Jeigu kalbi apie aukas revoliucijai, tai gausi vardą „cičisto“ (tame dar nieko teip blogo nėra. Rd.). nors daugelis visai nežino, ką reiškia socialisto vardas, nežino, kad tai reiškia politiską partiją kovojančią už darbininkų labą, besisten-

giančią juos išliuosuoti iš kapitalistų vergovės. Musų socialistų prieštams tas žodis nesupranta, jie teip jau nežino ką tie socialistai veikia, kaip pirma, kaip špokai išmokyti kalbėti, visai nesuprato ką veikia šliupas arba šliuptarniai. Dabar šliupo ir šliuptarnių vietą užėmė socialistai; tą žodį vartoja kaip paniekos žodį, norėdami įieisti, kaip Varšavos vežėjai laiko už baisiausių įveidimą, jeigu kas pavadina kardinalu.

Yra čia ir keli lietuviški vertelgos: yra du salininkai ir vienas turintis mėsiniją. Šitiems lietuvių mintančioms ponams apie Lietuvą negalima nė užsiminti; jie žiuri vien, kad iš lietuvių kieniaus pinigai pereitų pas juos, tai visas jų lietuviškumas. Jie lietuviškų laikraščių nelaiko ir neskaity, laiko savę už amerikonus ir pyksta, jeigu ne visi lietuviai pas juos, viską perka.

Bet ir tarp čianykščių lietuvių pradeda jau atsirasti suprantanti tautiškas pareigas, tik gaila, kad tokių dar ne daug čia yra.

9 d. rugsėjo atsibuvo pas Juozą Barniškį krikščynos dukters Adeliukės, ant kurių susirinko burelis vyrų ir kelios merginos. Besilinkamindami, bedalnuodami tautiškas dainas, atsiminė apie musy tėvynę. Juozas Ramoška užmanė sudėti kiek aukų palaikymui revoliucijos Lietuvoj. Visi tam pritarė ir sumetė \$5.75. Ant persiuntimo atsitraukia 10c., likę pinigai, \$5.65 likosi pasijusti C. R. Š. K. kasieriui Dudai.

Visiems aukavusiems ištariamame širdingą aciu. Kad tai visi, prie kiekvienos progos teip darytų, susirinktų ne mažai pinigų suma; tas būtų kur kas naudingesniu negu daugumas torielų, ypač gi negu besiskaldymas tuščių makaulių. Reikia mums atsiminti apie musy tėvynės vargus. Ten musų broliai nesigali kraujo ir gyvasties stato, kad visiems Lietuvos žmonėms geresnę ateitį iškovoti; juk iš tos laisvės ir mes naudosimės ir jeigu tik Lietuva jos sulauks, daugelis dabar Amerikoje gyvenančių lietuvių grįž į tėvynę. Remkime todėl už Lietuvos laisvę kovojančius, nors pinigų nesigalėkime, jeigu negalime kraują ir gyvastį aukauti. Dirbdami visi, kas tik kuom gali prisidėdami prie kovos, atsikratysime sykį išnaudotojų, siurbiančių musų kraują, nunesime nuo sprando netikusio caro sunkų jungą. Vienybėje, pildydami musų pareigas, viską nuveiksim. Buvęs ant puotos.

Iš Bampton, Mich.

Čia likosi trukio pervaziutas lietuvis Mikas Barčiūsis. Jis mat norėjo važiuoti dar be įieškot, stengėsi į vagoną įlipti, bet traukis bėgo greitai. Bartčiūsis paslydo ant rėlių ir traukis sunkiai sužeidė jam koją. Jis yra dabar pavieto ligonbuty. Kaip sako, jis gal kas jį sušelpa?

J. Lasko.

Iš Hartford, Con.

Čia gyvena ne mažas lietuvių burelis, bus jų apie 300, bet tautiško supratimo nematyti, kadangi jie nenori klausyt nė jokių aiškinimų ir pamokinių apšviestųjų brolių. Kovojančius už laisvę žmonių Lietuvoj ir Amerikoje apšaukė jie bedieviais, šliuptarniais.

Jeigu pakabini sutvert draugystę, arba paaukaut kiek tautiškiems reikalams, paveikslan sušelpimui revoliucijos, tai gausi vardą „cičisto“ (tame dar nieko teip blogo nėra. Rd.).

Jeigu pakabini sutvert draugystę, arba paaukaut kiek tautiškiems reikalams, paveikslan sušelpimui revoliucijos, tai gausi vardą „cičisto“ (tame dar nieko teip blogo nėra. Rd.).

liucijos, tai skubinkis bėgti laukan. Jie mano, kad visos jų pareigos duoties išnaudo- ti, eiti į bažnyčią ir melsti Dievo, kad duotų kantrybę, o atiduoti dešimtinę kunigul.

Tuom tarpu pareigų yra kur kas daugiau ir tai daug svarbesnių. Pirmiausiai: švenčiausia pareiga kiekvieno lietuvių yra koki nors būdu prisidėti prie kovos už laisvę musų tėvynės; jeigu negalime prisidėti kuom kitu, nesigalėkime bent pinigų, kurie revoliucionieriams labai reikalingi, be ko jie revoliucijos palaikyti negali.

Yra čia Šv. Jono pagelbėnė draugystė, bet ir ji nesirupina apie dabartinį judėjimą Lietuvoj ir apie kokius nors tautiškus reikalus.

19 rugpjūčio (gal rugsėjo Rd.), pn. 34 Eled st., keli draugai sušaukė susirinkimą, ant kurio susirinko diktas burelis lietuvių (tas būtų ženklus, kad čia nėra teip blogai, kaip korespondentas perstato. Rd.). Buvo laikytos ir prakalbos. Susirinkimą atidarė Šimkevičia. Kalbėjo Rutkus ir kiti. Merginos deklamavo eiles. Kadangi musiškos stovi ne augščiausios, tai pribuvusios iš New Britain ir Naugatuck deklamavo eiles ir padainavot, kuriose norėjo pakelt muštynes, tik įsikius savi- ninkui svetainės p. Milerui, visas aplyko.

Naudai revoliucijos surinkta \$14.50 ir perduota vietiniam R. Š. komitetui.

Liudna, žiurint į tokį mažą susirinkimą žmonių, ypač kad aplinkinėse gyvena gana didelis skaitlius lietuvių. Laikas mums pamest gėrimą svaiginančių gėrimų, o stvertis už mokslo, o apšviestę, daug galėsime padaryti gero sau ir musų tėvynei Lietu- vai.

Darbininko dragas.

Iš Bridgewater, Mas.

Darbai eina čia pasėtinai, mokanti čeverkytis dirbti darbą gali čia gauti.

Šitame miestelyj lietuvių atsirado nesenai, bet ir atsiradę ne labai rupinasi apie tautiškus reikalus, kadangi čia nėra darbininkų besidar- buojančių ant tautiškos dirvos, arba, geriau sakant, iki šiol tokių nebuvo. Dabar jau ir pas mus toki pradeda atsirasti.

Tautietis Jonas Antulionis nuo seniai ragino čianykščius lietuvius užsimti tautiškas darbas, bet jo besistengimai iki šiol buvo nevaisingi.

Dabar jis paėmė sąją, sušaukė susirinkimą ir įkvie- tė kalbėtojus, tarp jų ir kun. M. Pėžą. Susirinkimas tas atsibuvo 18 d. rugsėjo.

Kun. M. Pėža kalbėjo apie karę maskolų su japonais, kurioje maskoliai likosi sumušti, aiskino priežastis maskolų silpnumo. Toliau aiškino, kaip takarė pagimdė revoliuciją patoj Maskolijoj. Susirinkę klausė kalbos ir matyt ji jiems patiko, kadangi jie dėkavojo kalbėto- jui dėlinį plojimais.

Po prakalbų liko užman- nyta paaukaut, kiek kas iš- gali, sušelpimui kovojančių už musų tėvynės Lietuvos laisvę revoliucionierių. Su- sirinkę tam pritarė ir sudėjo \$24.50 (aukautojų pravar- dų negarsiname, pagarsysime jas, gavę žinią nuo C. R. Š. komiteto kasieriaus, nes dabar garsinant, galėtų už- gimti klaida, aukos galėtų but dasyk pagarsytos: dabar ir gavus žinią nuo komiteto kasieriaus. Rd.). Pinigai tie paskirti sušelpimui revoliucijos (kokiai partijai

S. Vatkis.

Iš So. Brooklyn, N. Y.

15 d. rugsėjo vietinis R. Š. komitetas parengė prakalbą. Vietiniai kalbėtojai išrodė vargus darbininkų ir kaip juos išnaudoja kapitalistai, nurodė bėgi revoliucijos Maskolijoj ir priežastis dėl kurių žmonės sukilo prieš šiaurės meškiną. Žmonių susirinko nedidelis burelis ir tarpe jų buvo visokių nuomonių. Vieniems patiko prakalbos ir su atida klausė, kiti niekino kalbėtojus visokiais žodžiais. Atsirado ir tokie drąsūs kovotojų, kurie norėjo pakelt muštynes, tik įsikius savi- ninkui svetainės p. Milerui, visas aplyko.

Naudai revoliucijos surinkta \$14.50 ir perduota vietiniam R. Š. komitetui.

Liudna, žiurint į tokį mažą susirinkimą žmonių, ypač kad aplinkinėse gyvena gana didelis skaitlius lietuvių. Laikas mums pamest gėrimą svaiginančių gėrimų, o stvertis už mokslo, o apšviestę, daug galėsime padaryti gero sau ir musų tėvynei Lietu- vai.

Darbininko dragas.

Iš Bridgewater, Mas.

Darbai eina čia pasėtinai, mokanti čeverkytis dirbti darbą gali čia gauti.

Šitame miestelyj lietuvių atsirado nesenai, bet ir atsiradę ne labai rupinasi apie tautiškus reikalus, kadangi čia nėra darbininkų besidar- buojančių ant tautiškos dirvos, arba, geriau sakant, iki šiol tokių nebuvo. Dabar jau ir pas mus toki pradeda atsirasti.

Tautietis Jonas Antulionis nuo seniai ragino čianykščius lietuvius užsimti tautiškas darbas, bet jo besistengimai iki šiol buvo nevaisingi.

Dabar jis paėmė sąją, sušaukė susirinkimą ir įkvie- tė kalbėtojus, tarp jų ir kun. M. Pėžą. Susirinkimas tas atsibuvo 18 d. rugsėjo.

Kun. M. Pėža kalbėjo apie karę maskolų su japonais, kurioje maskoliai likosi sumušti, aiskino priežastis maskolų silpnumo. Toliau aiškino, kaip takarė pagimdė revoliuciją patoj Maskolijoj. Susirinkę klausė kalbos ir matyt ji jiems patiko, kadangi jie dėkavojo kalbėto- jui dėlinį plojimais.

Po prakalbų liko užman- nyta paaukaut, kiek kas iš- gali, sušelpimui kovojančių už musų tėvynės Lietuvos laisvę revoliucionierių. Su- sirinkę tam pritarė ir sudėjo \$24.50 (aukautojų pravar- dų negarsiname, pagarsysime jas, gavę žinią nuo C. R. Š. komiteto kasieriaus, nes dabar garsinant, galėtų už- gimti klaida, aukos galėtų but dasyk pagarsytos: dabar ir gavus žinią nuo komiteto kasieriaus. Rd.). Pinigai tie paskirti sušelpimui revoliucijos (kokiai partijai

Rd.). Jie tuom tarpu perduoti kun. M. Pėžai, prezidentui C. R. S. komitetu.

Gaila, kad tarp čia nykusių lietuvių nėra vlenybės: ko vie- ni nori, tą kiti peikia ir nie- kina. Nesutikimai tarp vei- kiančių negali iš miego pri- kelti miegančius. Miegian- tiejie sako: tegul sykį Lietu- va bus laisva, tasyk visi ten važiuosime. Bet Lietuva ne sulauks laisvės iš Dievo ma- lomės, reikia visiems jos vai- kam už laisvę kovoti, be ko- vos ir aukų ir laisvės nebus.

Lietuvis.

Iš Courtney, Pa.

Draugystė Lietuvių Dar- bininkų parengė visuomeni- šką susirinkimą su prakal- boms 9 rugsėjo, ant svetai- nės p. D. Liekavičiaus. Kal- bėtojai buvo užkviesti: at- stovas L. S. D. P. draugas A. Žagaras, Fort. J. Bagočius ir mainierų unijos organizat- rius, lietuvis Paul Flin (pu- ki lietuviška pravardė Rd.). 5 val. vakare tapo atdary- tas susirinkimas. Pirmas kalbėjo drg. Žagaras. Kal- bėjo apie revoliuciją Lietuvoj ir visoj Rusijoj, iš ko ji kijo; aiškino teigį darbininkų padėjimą visose šalyse, kaip juos išnaudoja kapitalistai. Fort. J. Bagočius teigį kal- bėjo apie darbininkų reika- lus, kad reikia jiems vien- tis: tada nuversime nuo savo sprando visus skriaudėjus, kada pasakysim visi vien balsu kaip vienas žmogus: šalyje gauja skriaudėjų ir iš- naudotojų! P. Flin nežinia kodėl pabėgo nekalbėti. Turbut numanė, kad nieko gero negalės pasakyti darbi- ninkams apie dabartinius mainierų unijos reikalus, nes su ja nėra ką girti, ka- dangi patis vadovai nesiru- pina apie darbininkus. P. Flin nenori kalbėti, kadan- gi nėra kam klausyti, per- mažai žmonių, jeigu būtų 500, tada jis kalbėtų. Mat koki rupestingi mainierų unijos organizatoriai. Kur mažai dirvos, nereikia sėklą sėti.

Teisybė, ant susirinkimo nebuvo daugiau kaip 60 žmonių, kadangi po mažas kasyklas išsikirstę žmonės, negali susirinkti daugiau, iš- skiriant Courtney, Pa., kur yra apie 15 šeimynų ir suly- ginant su kitų miestukų lie- tuviais, augčiau jie pasikele susipratime. Bet čia lietu- viai labiau lanko to- kius susirinkimus, kur mato alaus bertainį. Apskritai, jie mažai išmano apie tautiškos ar darbininkiškos reikalus. Užklausk apie prakalbas, tai išgirsį atsakymą: „kam mus prakalbos, ar mes kvaili, mes ir be prakalbų turime protą“. Žinoma, kad turime, tik neišlavint, o nenorime lavintis, laikomės to paties, ką mama maziems pasakojo, o mama nieko dar nesuprato apie tai, iš kur vargas ir prispaudimas vargulių dar- bininkų. Šiandien, be abejo- nės, mūsų motinos Lietuvių pasakytų, kad reikia kovoti už laisvę, lygias tiesas ir pa- gerinimą buvį darbininko, kuris visus dykaduonius mai- tina, o jo niekas nelaiko už žmogų! Draugystė Lietuvių Darbininkų rengia prakalbas ne kvailiams, kaip pasakoja nesuprantanti.

Kalbos abiejų kalbėtojų susirinkusiems patiko, jie de- kavėjo delnų plojimais. Po prakalbų buvo užmanyta pa- ankanti revoliucijai. Sudė- jom \$15.05, kuriuos pasiun- tēm „Kovos“ redakcijon. Kaštus visus draugystė ap- mokejo iš savo lėdo. Vi- siems aukavusiems ir kalbė- tojams ištariame širdingą vėlin.

Vardan Dr. tės L. D. pirmas. J. Stasiukelis.

Iš Bristol, Con.

Darbai labai gerai eina. Be darbo lietuvių pas mus nematyt. Vyrų lietuvių yra čia gana, tik tai merginų truk- sta, jeigu kokia atvažiuoja, tai tuojaus gauna darbą arba išteka. Turėjome čia pas J. Vasilavičių krikštynas jo su- naus, ant kurių pribuvo sve- čių net iš Waterburio. T. Tunila ir Magdalena Salie- kienė prakalbėjo į susirinku- sius, aiškino revoliuciją Lie- tuvoje ir padėjimą kankinti- nių, ragino dėti aukas jų su- šelpimui. Susirinkę sudėjo 14 dol., kuriuos skiriame pu- siau, taigi po 7 dol., revoliu- cijai ir kankintiniams. Pi- nigus siunčiame „Lietuvos“ redakcijon (vardai aukavu- sių kitoj vietoj. Rd.).

Tunila.

Iš Johannesburgo, pietinėj Afrikoj.

Siaučiant kruvinai revoliu- cijai mūsų tėvynėje ir atsi- šaukiant kankintinių kasos atstovui i visuomenę dėl sto- kos aukų ir tuščio lėdo, at- kreipė ant tų reikalų atidą ir pietinės Afrikos lietuviai: nutarė, pagal išgalėjimą, pri- šildyti su aukomis. Pradžio- je šio mėnesio (t. y. rugpiu- čio) padaryta rinkliava, pri- jaudanti mūsų tėvynės rei- kalams mūsų broliai sudėjo s. 14.16.6 \$66.80. Iš tos sumos atskirta persiuntimo kaštams 1 \$ 6 p., tai lieka svarų 14.15.0, kuriuos aukautojai paskiria: pusę tos sumos (svar. 7.7.6) Lietuvos social- demokratų partijai; „antrą pusę kankintiniams. Visus suaukautus pinigų siunčia- me „Lietuvos“ redakcijon.

Aukų rinkėjas

St. Chasinskis.

Lavinime čia gimusius.

Žiurint į čia gimusius, kei- stai apsiereikia jųjų pro- tavimas apie mūsų tautos judėjimą, ir tiesas mūsų kal- bos. Kaipio vienas iš čia gi- musų, esmi gana susipažinęs su vietine jaunąja gent- karte. Kaszin, ar būtų gali- ma rasti vieną iš dvidešimties penkių čia gimusių nesidro- vintį lietuviškai kalbėti? Nors jie paeina iš tėvų lie- tuvių, bet su jais negalima su- sikalbėti savo kalba, ar tai nedrysta, ar nemoka, tan- kiaučiai kalba jų teip sudar- kyta, kad negalima suprast, reikia gerai ausis ištempt, kad suprast. Toki yra čia gimę lietuviai ir lietuvaitės.

Kokios priežastys tokio pa- niekinimo savo kalbos? Ar ji prastinė už kitas kalbas, ar tik dėlto jos nekenčia, kad čia gimusieji pripratę prie angliskos ar kitokios kalbos? Kiekvienam liudna darosi, matant, kaip lietuviškuose namuose tėvai jau negali su- sikalbėti su savo vaikais, rei- kia vertėjus. Tie vaikai, gi- mę lietuviais, išsizada savo prigimtos kalbos.

Turėtume atkreipti didžiau- sią atidą ant auklėjimo čia gimusių lietuvių vaikų, tu- rėtume stengtis kuo daugiau- siai jiems įkvėpti lietuviškos dvasios, paaiškinti mūsų pra- eitį, vertę kalbos.

Už tokį atšalimą, atsitoli- nimą nuo savo tautos čia gi- musų lietuvių didžiausia kaltė puola ant tėvų. Vai- kams suteikia per didelę lai- svę. Neprižiuri jų jaunystės dienose, lavina angliskai ar kitaip. Vaikus, sulaukus vienuolikos ar dvylikos me- tų, varo darban, neįkvėpia už- tektinai lietuviškos dvasios. (Kaip ją įkvėps, jeigu jos ir tėvams trunka. Rd.). Ir do- riškai čia gimę lietuvių vai- kai ne augčiausiai stovi: kiekvienoj aplinkėj, kur tik lietuviai apsigyvene, ra- siame didelį nuosimtį, nelab-

lių, peštukų, šmeižų (ypač šmeižus visi mėgsta, ne tik čia gimę. Rd.) ir atsižyminių visokių blogais darbais, net grandu pamislyti, kad tai ga- lėtų būti lietuvių vaikai. Ar matė kas, kad čia gimusieji prigulėtų i lietuvių tautiškas organizacijas, draugystes, ar klubus? Ne! Jiems nerupi tokie dalykai, jiems rupi bas- bolės, arklų lenktynės ir ki- toki sportiški pasilinksmini- mai. Jeigi yra užsiimanti kuom naudingesniu, tai to- kių skaitlių galima ant pir- tų suskaityti.

Negalime per daug kaltinti čia gimusius, ir tėvus. Jie apledo savo, tėvynę, atviko čia įieskodami geresnio gyve- nimo ir žinoma, griebėsi kuo praktiškiausio kelio veda- čio i tokią materialią lai- vę, kokios jie čia įieskojo. Čia atvykę lietuviai nebuvo koki moksliniai, amatinin- kai, jie griebė darbus, kur tik pasipalniojo, kad uždirb- ti duonos kasnį. Jie neturė- jo nė supratimo, kaip reikia auginti vaikus. Nors čia ne- trunksta raštų apie tai moki- nančių, bet mūsų tėvai iš to nesinaudojo. Lietuviai dau- gelio dalykų nesupranta, per- tai ir nepaiso ant savo vaikų pasielgimo, jie nesupran- ta, kad jeigu vaikai pradeda tėvų neklausyti, didžiutis, niekinoti, toki vaikai pastoja išgamoms. Tėvams tokius vaikus labai sunku suvaldyti, todėl turi stengtis paduoti i pataisius namus.

Mėgink tėvų paklausti, kodėl savo vaikų neišmoka- doros, mokslų, arba kokio lietuviškai kalbėti, tai tan- kiaučiai išgirsi visokius iš- metinėjimus su koliajais, išniekinimais, o tankiaučiai atsako: „ką čia paistyti apie tuos reikalus, užang, bus geri vaikai, manō vaikas ar- ba dukteris nebus lojeriu, dak- taru, inžinieriu, bet papras- tu darbiniku.

Ar matėte kaip tėvai savo vaikų pratina prie pikto: prie alkoholio, apkalbų, pa- medžiojimų, intrigu, lyg nežinodami, kad tas turi iš- duoti blogus vaisius? Pami- likime, ar mes galim iš teip- augintų vaikų sulaukti gėre- sių veikėjų. Koki vaikai, toki- ir suaugę: tėvus pameta, išsi- zada jų ir eina i nežinomus kampus pasaulės, viską už- miršta, tėvus, tautą ir drau- gus. Aš norėčiau paklausti tokių tėvų, keno kaltė, ar jų ar vaikų? Jie ne dabo- niečiai ir jų kalbos nyktų, tuom tarpu matome visai ką kitą. Šiandien žmonės už ka- lte, už savo papročius nesig- lai nē kraujo, mes gi, ypač čia Amerikoje, darome atbulai: mūsų čia gimusi gentkartė niekina savo prigimtą kal- bą.

Tuli lietuviai, gyvenanti Suvienytose Valstijose sako: „kas iš lietuviškos kalbos, kaip toli su jaja galime nu- zengti, čia, sako, vartojama angliska ar kitokia kalba“. Iš šalies žiurint, čia gali but- tiesa, vienok tas dar neduo- da mums tiesos, dėl svetimi- su savo prigimta kalba slėp- tiesi, duoti mūsų prigimtai kalbai išnykti; jeigu teip da- rytų anglijonai, prancuzai ar vokiečiai ir jų kalbos nyktų, tuom tarpu matome visai ką kitą. Šiandien žmonės už ka- lte, už savo papročius nesig- lai nē kraujo, mes gi, ypač čia Amerikoje, darome atbulai: mūsų čia gimusi gentkartė niekina savo prigimtą kal- bą.

Teisybė, mūsų tauta maža, negali lygintis su didelėmis, bet laimė ir galybė tautų paeina nuo pačių žmonių, ir mes turime viltį, kad su lai- ku ir mūsų tauta pasikeis, kaip kitos mažos arba didelės tautos pasikeis; tas paeis nuo mūsų pačių. Mūsų trunka susiprinimui mūsų tautos vien supratimo, darbo ir ener- gijos.

Jeigu mes gėdijame pa- kelti mūsų tautą, jeigu nori- me, kad ji neišnyktų, auklė- kime mūsų jaunąjomę, stengkimės jai įkvėpti meilę prigimtos kalbos, mūsų pa- pročių ir apskritai tų ypaty- bių, kurios mus padaro atski- ra tauta.

J. Šuškis.

Dėko mums trunka ap- šviestų lietuvių.

Prisižiūrėjus į stovį lietu- vių Amerikoje, nekarta užei- na mislis, dėko mums truk- sta inteligentių lietuvių (trunka tokių ir vyrų. Rd.). Priežastį yra daug, bet aš noriu nurodyti keletą prie- žastų, kurios trukdo pakė- liam mūsų lietuvių ypa- tingai čia Amerikoje, nors jos yra labai pageidaujamos mu- sų gyvenime.

Dvidešimtas amžius lošia svarbią rolę, mokslas žengia sparčiu žingsniu, apšvietimas platinas, suteikdamas milži- nišką naudą kiekvienam žmo- gui, tai ir mes lietuviai nega- lime liktis užpakaly kitų. Tarp lietuvių Amerikoje teip- nagi apšvietimas padarė nema- žą žingsnį, bet liudna ma- tant stoką apšviestų lietu- vių. Prisieina ne su vie- nu inteligentu kalbėti, visi sako, jog būtų linksma gy- ventis ir darbuotis labai tan- tos apšviados, bet kur rasti prakilnesnių nuomonių lie- tuvių? Daugelis lietuvių, norėdami apsipatinti, pa- įiesko per laikraštį (turbut ne inteligentių? Rd.), tikė- damiesi kitur rasti. Ant ne- laimės neranda, jeigu ir yra kur tokia, tai ant vietos pa- gaidaujama ir guodojama prakilnesnių ypatų.

Visi gerai žinoim, kad vis- kas turi išsidirbti, o išsidir- bimui reikia laiko. Ne vienas gal pasakys: ar nėra čia išaugytų ir augan- čių lietuvių? Teisybė, yra nemažai, bet pažiūrėjus i čia užaugusias, mažai pa- gaidamų draugijai ypatybių galima rasti: tautiškumo, patrijotizmo visai nepažysti, kadangi nieks joms neįkvė- pė. Suaugusios, persilma amerikonišku patrijotizmu ir apie lietuviystę nē su užsi- myk; kitos paskendusios fa- natikusoje (tokių niekas in- teligentems nevadina. Rd.) prietaruose, tuom ir pasiga- nūdina.

Pažiūrėkime i atvykstan- čias i čia šalį: inteligentių visai mažai atvažiuoja i Su- vienytas Valstijas, nes ir Lietuvoje jų ne daug. Gal kas pasakys: ar nėra dvaruose lietuvių dvarponių dukterų (ir dvarponių dukterų mažai yra inteligentių. Rd.)? Tei- sybė, yra, bet kas iš to, nes jų negalima priskaityti prie lietuvių inteligencijos, jos perisėjusios lenkyste ne- sirupina apie lietuviystę, nie- kina viską, kas yra lietuviš- ko, jeigu iš tokių ir atvyksta, tai draugauja vien su len- kais arba su sulenkėjusiais lietuviais ir kalba vien len- kiskai.

Pažiūrėkime i atkeliau- jančias kaimų ir miestų mer- ginas. Visi žinoim, kad čia gyvenanti lietuviai didesnį dalyį yra darbininkais, turi dirbti ant duonos kasnio, bet palyginus su Lietuvos uždar- bio, čia daug geriau.

Daugelis, turėdami Lietu- voje gimines, stengiasi pa- traukti i Ameriką, ypatin- gai merginos, turinčios bro- lius Amerikoje, meldžia jas čia partraukti. Dange- lis išklausio maldavimą; sako: ką ten turi pas ukininką tar- nanti už 10—12 rublių ir sunkiai dirbti, čia bus daug geriau. Klausymas tik ar ištiko geriau. Atvažiuosi čia, gauna darbą, kur skerdi-

nyčioj ar kur pas žydą už 50 centų ant dienos. Atvykusi mergelė randa brolių su viso- kiais peiktiniais palinkimais: vienas myli kazyras, kitas gėrymus ir tt.; kas su tokiais draugauja, žinoma, toki jau draugai. Tose sanlygose mer- gelė, turėdama ir labai gerą budą, greitai susigadina, ka- dangi nieko daugiau nemato apart gėrimų ir visokių šlykš- čių kalbų ir greitai dar ži- miau nupūla negu buvo Lie- tuvoje.

Tankiai tenka suseiti ant piknykų ar balių su mūsų merginoms. Pradėjus aiš- kinti naudingumą mokslo, raginant apsišviesti, daug- mas pūsuka ausis, nē klausy- ti nē nori; sako: „kam man mokslo, juk aš ir teip vaiki- ną gausiu; tokių dailių vaiki- nų ateina pas mus, jeigu įmanytų, ant rankų nesiotų. Aš nē šnekeš, daug nenoriu su tamsta, nes man kiti vai- kina! pasakojo, kad tamsta esi cencilikas ir tt.“

Matom todėl kad už žemą sto- vį mūsų merginų kaltė puola ant vyrų. Mes patys turime išdirbti merginoms kelią prie apšvietimo. Aiškir kime tan- siems broliams naudą apšvie- timo ir mokslo visokioje gy- venimo aplinkybėse, neprai- leiskime nē maziiausios pro- gos, ar tai ant varduvų ar krikštynų, ar vestuvių, o la- biausiai ant susirinkimų. Tada sulauksime daugiau apsišvietusių lietuvių. To- dėl i darbą!

F. Eismontas.

Čia rašantis užgriebia, teip sakant, menkiausias atsiliki- mo mūsų merginų priežastis. Priežastį jų atsilikimo yra daug ir daug svarbesnių, ne- gu čia nurodytos. Svarbiau- sia priežastis yra nenorma- liškas gyvenimas lietuvių Amerikoje. Tas nenormali- kumas stabdo ne vien moter- y, bet ir vyrų pasikėlimą. Kol vyrams užtenka moter- ies kuno, jos ir rupinasi apie kuną. Kad vyrai nuo moter- ies reikalauj ko daugiau, reikia ir vyrus protiskai ir doriškai pakelti, reikia ir juos, visą mūsų tautą, neski- riant lyčių, pastatyti i geres- nes sanlygas. Prikalbinėji- mas svarbus, bet jo vieno ne- pakaks. Kokia draugija, to- kios ir moterys. Pastatyki- me sykį draugiją i norma- liškas vėzes, o pamatysime, kad ir mūsų merginos bus ki- tokios. Normališkas sanly- gas nē žodžiais, bet vien per kovą galime laimėti ir tai pirmą Lietuvoj. Jeigu Lietu- voje žmonės doriškai ir pro- tiškai pakils, geresni atkaks ir i Ameriką.

Red.

Atskaita Philadelphiaus vie- tinio Rev. Šelp. Komiteto nuo 9 birželio 1905 iki 15 d. liepos 1906.

Paduodame abelną atskai- tą, kiek philadelphiečiai su- rinkome aukų ir persiuntė- me Europon šelpimui revoliu- cijos. Aukų tape persiun- ta:

Per Dr. J. Šliupą, Centro kasierių.....\$414.04
Per „Kovos“ redakc.....\$4.41
Per T. Duda, Centr. ka- sierių.....474.13
Viso išsiųsta \$972.58
Pas vietinį kasierių randsi.....110.26
Viso surinkta \$1082.88
Ant susirinkimo 17 d. liepos 1906 m. tuos, ką pas vietinį kasierių bu- vo.....110.28

Paskirstėme teip:
Lietuvių Social-Demo- kratams.....100.00
Liet. Demokratams.....10.28
Pas kasierių buvo.....110.28

Perduota Centr. kas.
Dudai.....110.28
Pas vietinį kasierių neli- ka nieko.
Komitetas.

Vadovėlių rašymo kon- kursas.

Turime garbę dar kartą kreiptis i rašytojus, apskelb- dami naują mokslo vadovėlių konkursą.

Kunigas Pėza, kuris drau- ge su kunigu Žilinsku jau nemažai yra pasidarėvęs tėvynės labui, o ypač moky- klų, naudai, prašo mūsų ap- skelbti konkursą parašymui tokios chrestomatijos, iš ku- rios mūsų jaunūnenė galėtų lietuvių literatūrą (rašliavą) pažinti. Ta chrestomatija, mūsų nuomone, turėtų užva- duoti trečiųjų metų skaity- mo knygelę. Tam konkur- sui skiriam 200 rublių, ku- riuos kunigo Pėzos rūpesniu sudėjo Brocktono lietuviai.

Dar kartą primename ger- biamiems rašytojams ir se- niau apskelbtuosius konkur- sus („Vilniaus Žinių“ NN. 74 ir 98) ir paskutinįjį kon- kursą, kurį apskelbė Bostono lietuviai „Vilniaus Žinių“ No. 121.

Visus rankraščius, teippat atspaudintus jau raštus, laiškus ir t. meldžiame sių- sti po šiuo adresu: p. F. Bortkevičienė — Vilnius, Šv. Jurgio prospektas No. 41—5; p. Ona Pleirytė-Puidienė — Vilnius, Antakalnio krantas No. 15—3; p. Tamošius Žilin- skas — Kaunas, Mykolo pro- spektas No. 8.

Tuom tarpu mums prisių- sta tikrai trečioji laida Mai- ronio „Lietuvos Istorijos“.

Konkurso komiteto sana- riai:
F. Bortkevičienė,
O. Pleirytė-Puidienė,
T. Žilinskas.

Visus lietuvių laikraščius meldžiame atspaudinti tą mūsų atsisaukimą i rašyto- jus.

Komitetas.

Nenusileiskime!

Mes ilgą laiką miegojome. Tuomet maža kas mums te- rūpėjo. Žinojome, kad šven- tadienio sulaukę, turime nu- eiti bažnyčion pasimelsti, paskui, susitikę su pažista- mais, pasisnėkėti su jais apie savo kasdieninius vargus ir rūpesnius ir vėl ramiai grįžti namo!

Jau ir tuomet kartais raz- davos tokių žmonių, kurie sakydavo, kad mums sunku gyventi, kad mums reikia šviesos, kuri buvo ginama, kad reikia mums atgauti iš- plėstosios mūsų tiesos. Mes gi, mostelėję ranka, atsaky- davome tiems „galvočiams“, kad mūsų vargai yra Dievo leisti, kad sviesos, savo rašto, mes niekad negalime turėti, kad visa tat yra veltas dar- bas, kad prieš vėją nepapu- sime ir teip toliau....

Tuo-tarpu mūsų prakilnes- aiejie vyrai ir moters jau ko- vojo dėl spaudos sugrąžini- mo, jau kamavos kalėjimuo- se, Rusijos tyralaukiuose; daugelis iš jų turėdavo amž- ni atsisveikinti su savo pri- gimtuoju kraštu ir žmonė- mis.

Zmonės gi vis dar tebesa- kydavo, kad visa tat veltas darbas esąs, kad teip visados busi, kad prieš vėją nepapu- si....

Bet štai kova dėl spaudos Lietuvoje vis didyn ir garsyn- ējo, pagaliaus ji teip sunki pasidarė mūsų priešinini- kams, kad jie, noroms-neno- roms, turėjo mums nusileisti ir sugrąžinti išplėstąją spau- dą. Ir tik tuomet išvydome,

kad kovos ne tuščio darbo buta, kad prieš vėją galima papusti.

Atgavę spaudą, pradėjome tolyn žengti, pradėjome drau- ge su kitomis Rusijos tauto- mis, reikalausti daugiau sau- žmoniškų tiesų. Ir vėl atsi- rado tokių, kurie sakė, kad nieko nenuveiksime, kad jau toks mūsų likimas esąs.... Bet tie, kurie teip sakė, tegu patįs savęs paklaus, argi iš- tikro mes nėsime nieko išga- vę?

Kova nepabaigta, ir vėl atsiranda tarp mūsų tokių, kurie abejoja, ar mes išgausime tai, dėl ko kovojome, ir vėl jie, kaip juodvarniai, krankia, kad prieš vėją ne- papusime. Daugelis iš mu- sų nesupranta ir nenori su- prasti, kad kitaip gali virsti mūsų krašte, kad gali įvykti visai kita tvarka.

Zvilktėkime i kitus pa- saulio kraštus ir pamatysī- me, jogei tenai pirma buvo vienas, ilgai nūgi virto ki- taip.

Štai Šveicarijoje, kur da- bar yra linosi, prieš keliata šimtų metų buvo išgalėjusi Austrijos valdžia. Austri- jos valdonai ją teip valdė, kaip jiems patiko. Jie ru- pindavosi tik savo, nežmonių, gerove, įieskodavo sau lai- mės ir gėrybių, vargindavo ir kraujais užliedavo visą šalį, prikišdavo kalėjimus nakal- tų žmonių. Galų gale pri- truko kantrybės pamušiams laisvę šveicarams. Nieka- mi ir persekiojami nuožmių valdininkų, jie sukilo, veda- mi prakilnesniųjų savo vy- rų, tarp kurių pagarsėjo Vi- liaus Tell'io vardas. Suki- lusiųjų šveicarų išpradžių buvo labai maža, todėl ir ko- va buvo sunki, bet ant galo vis dėlto jie nuveikė savo priešininkus ir apskelbė savę liuosais; nuo to meto švei- carai linosi yra. Buvo tat val- stiečių sukilimas prieš savo prispaudėjus.

Aštuonioliktio amžio gale Prancuzijoje labai sukilo žmonės prieš savo valdžią, kuri tuomet buvo didžių po- nų ir galiunų rankose. Jie valdė kraštą savaip, visai nesiklaudami darbo žmonių iš kurių kruvino darbo jie patįs gyveno, laikė didelę valdininkėlių gaują ir karei- viją, kuri ponams tetarnavo ir jų reikalos tegynė. Dar- bo gi žmonės dirbo, prakai- tavo, kaip vargo peles, žudė sveikatą tik tam, kad po- namams gerai būtų gyventi, kad jie galėtų ramiai linksni- ties ir pokylius daryti. Bet galiunai tik toliai tegalėjo teip elgties, koliai vargdie- niai žmonės nesusipratę bu- vo, kol neišvydo, jogei jų rankose yra galybė, jogei gyvenimas gali būti visai ki- toks, jogei nuo jų pačių pri- dės valdžią iš savo prispaudė- jų rankų. Tik sunkiai ir il- gai kovodami, prancuzai įja- bojo savo prispaudėjus. Juk ir jiems kovojant nevisuomet sekdavos, ir jų tarpe buvo daug nesusipratusių žmonių, kurie ne tik nėjo prieš vy- riausybę, bet, dėl savo tamsu- mų, padėdavo jai ir eidavo prieš kovotojus, norėjusius jų pačių laimės. Buvo dau- gelis tokių, kurie sakė, kad prieš vėją nepapusi....

Kiek tat metų ir Rusų viešpatijos valstiečiai liejo savo kraują, kad išsiluosuo- tų iš baudžiavos pančių! Kiek vargo buvo padėta, ligi jie išgavo iš ponų rankų tuos žemės sklypelius, kuriuos jie dabar valdof....

Niekur žmonės nėra ramiai įgiję savo tiesų, niekur nėra

be kovos pagerinę savo buties. Kiekvienas išsilisavo-
vimo žingsnis daug vargo
žmonėms kaštavo. Bet visi,
kurie męgdavo liuosybę, ir
žmonių gerovę, niekuomet
nesigailėdavo vargo, nes ma-
tė, kad be liuosybės yra men-
kas žmogaus gyvenimas! Jie
numanė, kad jei ir netektų
jiems paties naudoties savo
darbu, tad pasinaudos jų vai-
kai, tad jiems bus lengvesnis
gyvenimas.

Išgavus laisvę, darbo žmo-
nių kova prieš šio pa-
saulio galinguosius nepa-
sibaigė: žmonija vis dėlto te-
bekentės vargus ir prispa-
dumus nuo tų, kurie stipres-
ni yra; tik tada bus liuosės-
nės mūsų rankos, liuosas bus
mūsų žodis, ir mes lengviau
galėsime kovoti dėl žmonių
gerovės.

Tik kova išgausime savo
tiesas!

M. N.

„Ukininkas“

Raugų aidas.

Užvaziavo baisus, apsvai-
gintas raugų aidas, iš liežuvį
neapverčiančios gerklės lei-
do kvaitulio dievaitis...

Su visa savo dorybės ir iš-
minties paniekinta pajiegra
ir galybė apvaldė gražiai za-
liuojantį ant jurių kranto
gojų, kuris vadinas vakarų
priepilauka. Aptraukė visų
nelinksmus, prakaito nugū-
lėtas, menkai išmanančių
žmonių vėdus paniekianti
žmoniškumą plėvė žirtybės,
ir jie išrodė, kaipi but su pri-
gimimu ir žmoniška dorybe
suvis atsiskyrę. Buvo tai
baisus išmintį į grabą de-
dantis, žmoniją į prazūtį
kemsantis raugas... Švel-
niai, nuolatos siurenantis va-
karų vėjas pradėjo smarkiai
jurių pakraščiuose esančių
prie žemės lenkti viršunes
nendrių. Juoda, tamsi, šikšni-
nė plėvė aptraukė visą pa-
dangę, nepermatoma, nusi-
minimą reiškianti debesis —
užviespatavo tamsybė!...

Sėdėjo ten, savo traukian-
čioms akimis žiurinti vaizbos
ir žmonių prakaitą siurbian-
ti gyvenimo prazutybės deivė;
visus jį pro save einančius
leido: prie jos einančius
su meile, o pro šalį su panie-
kos ir piktybės akimis. Ne-
laiminga, šviesos apaleista bu-
vo ta vieta, buvo tai į prazu-
ties varžą, nejaunčiamai mu-
siskius kemsantį ukai — tam-
sybės pavėsis ir raugų aidas
nuolatos ten buvo girdžia-
mos. Į šiaurę nuo tik-
siančių jurių riogsojo senas
apdumtas grūvėsia didelis
driokiantis miestas. Gyveno
ten keli šimtai ar tukstantai
apleidusių savo vergijos
retežuose esančiųjų tėvynę ir
laukė jos išgelbėjimo; vietoj,
kad skambėtų aidas: „išgel-
bėkim tėvynę!“, skambėjo:
„važiukim į vakarų prie-
plauką pasigirti!“ Ir vėl vi-
sur blaivu, karai į visas mie-
sto šalis spiečiaus balsu ziu-
gia; žmonių jūrės miesto gat-
ven linguoja; varpai didelių
akmenų, ant kraštų gatvės
riogsančių, visokių svaiginan-
čių minios protą tikybų
skalambina savo tą patį neiš-
mintingą ausims, pritrau-
kiantį balsą. Jie nedide-
liais žingsniais, kalbėdamiesi
ramiai, eina ir vėl sutinka
ant krašto gatvės stovintį
didelį maululį vyrą, iš ku-
rių gerklės vėl tos pačios
rugų aidas, negarsus pampė-
jimas, „mes trys per pusant-
ros dienos devynės alaus iš-
gerėm bačkutes.“ Nusiste-
bėjimas ir apgalestavimas iš
tos teip didelios, neperma-
tomos tamsybės!...

Visų su pasitikėjimu ir vil-
čia, yra suvis kitokia, geresnė
laukiamą šviesos, dorybės ir
meilės gadyne! Tegul per-

plauja tą storą tamsybės
šikšninę, nepermatomą, tar-
p saulės ir žemės ore pludu-
ruojančią sviesybės žalbas
plėvę ir tegul už viešpatuoja
šviesa!...

J. Šliburis.

Bet veltui!...

Skeistas ir peilio griebias.
Teip dabar ir Rusijos biu-
rokratai (valdininkai): jie ne-
pildo žmonių reikalavimų;
bet tik karia, šaudo, kiša
juos kalėjimuose ir tokiu
budu patį skubina kasti sau
duobę, kurioje stačia galva
įdribs ir bus palaidoti dran-
ge su savo blauriais darbais.

Biurokratams baisi naujo-
ji tvarka, kurios žmonės rei-
kalanja. Tos naujosios tvar-
kos jie bijo, kaip pelėda sau-
lės šviesos. Biurokratai su-
pranta, jogei krasto valdžiai
patekus žmonių atstovų ran-
kosna, pasibaigs jų aukso
dienos, jogei reiks atsivei-
kinti su šiltomis vietomis.
Taigi, kaip įmanydami, jie
stengiasi kuoligausiai užlai-
kyti krašto valdymą savo
rankose, ypač dabar, kada
reikia pasiminti iš užsienio
bankinių paskolintieji pini-
gai. Tik viena nelaimė: už-
sienio bankieriai apsiima
duoti pažadėtus pinigus tik
tuomet, kada Rusijos
kraštas nurims, kada bus
įvesta nauja tvarka, tokia
tvarka, kokios reikalauja žmo-
nės.

Dėlto dabartinė rusų vy-
riausybė visai stengiasi pa-
rodyti svetimųjų šalių banki-
ninkams, kad visoje rusų
viespatystėje ramu esą ir kad
trumpu laiku busianti įvesta
nauja, geresnė tvarka. Mini-
sterių pirmininkas Stolypin
net viešai skelbia pildysias
žmonių reikalavimus, ir kad
žmonės labiau tikėtusi jo
prizadėjimais, buvo kvietęs
kai kuriuos visuomenės vei-
kėjus (iš dums atstovų) į
ministerius. Bet ir čia išėjo
aiškštėn valdžios melas: jos ir
ketinti neketinama pagerinti
žmonių butis, jai tik rupi,
kaip čia išviliojus iš už-
sienio bankininkų pažadė-
tuosius pinigus. Kad teip, o
ne kitaip yra, tad matyti iš
to: kviečiamieji visuomenės
veikėjai sutiko būti ministe-
riais, jei tuojau busią išpil-
dyti kai kurie žmonių reika-
lavimai. Valdžia begėdiškai
atsiakė nuo tokio veikėjų
sumanymo, todėl ir šie neti-
kios tapti ministeriais. Dau-
giau, sodiečiams nuraminti
valdžia prasimanė žemės ko-
misijas; bet sodiečiai daugy-
bėje vietų atsiaikė rinkti sa-
vo žmones tosa niekam neti-
kusiosna komisijose.

Rodos jau ir valdžiai būtų
metas suprasti, jogei savo
tuščiais prizadėjimais ir men-
kais darbaisiais nebeįtiksi
žmonėms ir jų nebeuraminsi.
Gyvenimas reikalauja, kad
visa dabartinė tvarka bu-
tų iš pamatų permainyta.
Nėra ko supnusiųs rudinės
lopyti, kada reikia nauja
siudintiesi. Vyriausybė ne-
besuturės gyvenimo bėgio ir
nebeuramdyti kulkomis ir
durtuvais kaskart labyn ki-
lančių žmonių!

Žvilktėrėkime į Lenkiją,
kur jau tiek laiko smaugia
vietinius gyventojus karo
stovis. Ar nuramdytas čia
kerstas? Ar neužmušinėjami
čia kareiviai ir policistai! Ar
liovėsi plėšimai ir galva-
zudybės? Nieko panašaus
mes nematome! Priešingai,
revoliucijos liepsna kaskart
eina didyn, plečiasi ir pereina
iš miestų kaimuosna.

Is to ir iš kitų pavyzdžių,
rodos, visiems turėtų būti
aišku, jogei prievarta negali-
ma tvarkos įvesti. Tačiau
kitaip galvoja biurokratai:
jie, kad sumanytų, visą pa-

saulį išnaikintų, kad tik neiš-
sizadėti senosios supnusiųs
tvarkos. Jiems baisus yra
kiekvienas laisvės ir šviesos
spindulys, baisus jiems ir
kiekvienas žingsnis pirmyn,
į geresnį žmonių gyvenimą.

Užtat biurokratai siūnia
perkunjias ant visų, kurie
kovoja dėl laisvės. Kaip
valdžia elgiasi su geresniai-
siais dums atstovais, su tais
atstovais, kurie prieš visą
pasaulį balsiai kalbėjo teis-
gus žodžius, gindami laisvę
ir laimę tų, kurie prislėgti,
išalkę ir nuskrįauti! Valdžia
išvaikė atstovus iš Viborgo,
kur jie buvo susirinkę, dumų
paleidus, apkaltino juos,
atidavė policijos priežiūrai,
sukišo daugybę kalėjimuose-
na, kitus gi išvijo iš Rusi-
jos.

Bet veltui! Gyvenimo bė-
gis galima sutrukdyti, bet
sustabdyti jis negalima, ir
veikiai ateis ta valanda, ka-
da valdžiai reiks stoti prieš
žmonių teisimą atsakyti už sa-
vo darbus.

Ernestas Barzdyla.

„Ukininkas“

REIKALAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

REIKALAI PRIEGLADOS NAMO.

Nors XXI seimas S. L. A. A.
sulyg reikalavimo daugumos
kuopų, draugysčių, bei pa-
vienių ypatų užgėrė rengimą
Prieglaudos Namų su koloni-
ja ir kad darbas pradėtas
butų varomas pirmyn, tam
tikslui išrinko komisiją, bet
praėjo 4 mėnesiai nuo seimo,
o da nebuvo garsinta, ar jau
tada pradėjo dirbti ar ne.
Trukstant žinių ir aukos per-
stojos plaukė. Mes, Lietuvių
Negrugulmingas Ukės Kliu-
bas New Britain, Conn., nors
ir neperaugščiausiai finansė-
kai stovime, tam tikslui au-
kaujame \$10.00. Pinigus
pasitvėrė S. L. A. kasieriui
Skrutskui. Prizadam kas
metas aukauti po \$10.00, jei
ne daugiau, jeigu ta institu-
cija taps invygydyta, kada-
gi ir parengus koloniją, rei-
kės pinigiskos medegos ko-
lonijos užlaikymui. Geisti-
na butų, kad draugystės,
klubai, bei kuopos apsiimtų
tam reikalui kas metas po
kiek aukauti, iš ko būtų už-
tikrintas tolymesnis Prieglau-
do Namų su kolonija užsila-
kymas. Bet jeigu S. L. A.
seimo išrinkta komisija to-
liau teip darbuosis kaip iki
šių, tai ateis ir kitas seimas,
o vieta Prieglaudos Namų
su kolonija nebus aprinkta.
Is to visuomenė ne bus užga-
nėdinta. Laikas todėl jau
stumti darbą pirmyn!

L. N. U. Kliubo prez.

Jonas J. Gerdauskas.

A. J. Vištelio reikaluose.

Gavau laiską ir Argentinos
nuo vargšo A. J. Vištelio,
kuriam praneša, jog priėmė
paskutinius mano pasiutus
S. L. A. pinigus \$15.00 kaipo
auką. Už tai išstaria S. L. A.
širdingą ačiū ir sako: „Su-
sivienijimas, šelpdamas jo
vargingą ypata, ne daro jam
geradėjų, bet tik kelia
garbę mūsų tėvynės Lietuvos
ir jos didvyrių. Apgalstau-
ja, jog nieko nežinojęs apie
buvusį Susivienijimo seimą
Chicagoje, nes jau negauna-
per ilgą laiką „Vienybės“ ir
„Lietuvos“. Butų pasiutus
širdingą pasveikinimą seimo
delegatams ir tt.“

Rašo, jog gavęs teipgi per
Paukštį iš „Vienybės“ redak-
cijos \$36.70 arba 80 popieri-
nių pežų. Taigi liepė ne
siųst pinigų nors per kokią
ašku, jogei prievarta negali-
ma tvarkos įvesti. Tačiau
kitaip galvoja biurokratai:
jie, kad sumanytų, visą pa-

Sako, „jog pinigai pasiųsti
jo pašelpai (Vištelio) iš Sus.
L. A. išdėrė tik paskola, o
ne dovana, nes turs Argen-
tinoje nepajudinamą turtą ir
iš to gals atlyginti savo
skolas: 1887 metų esė
nupirkta 8 plotai (lotai)
žemės mieste „La Plata“, už
kuriuos užmokėjęs vienuoli-
ka tukšandvių frankų, arba
1200 pežų auksu. Taigi da-
bar klausimas, ar Vištelio
turtas nėra suspenduotas
rando už taksą arba už jo
užlaikymą ligonbutyje, nes
ir patsai Vištelis, kaip matyt
iš jo laiško, patsai ne žino,
kaip jo žemė stovi. Man
rodosi, kad Vištelis prie sa-
vės ne turi ištikimų prie-
telių ir nėra kam tuomi užsi-
imti. Ar ne vertėtų, kad
tuomi reikalų užsiimtų Sus.
L. A. ir iširtų viską vėl per
advokatą ten Buenos Ayrese,
nes kitaip jo turtą panaudos
vietinis randas. Aš paduo-
dų šį dalyką ant apsvarstymo
S. L. A. sanariams. Tuomi
reikalų gali užsiimti Centra-
liškas Komitetas, arba išrink-
ti tam tikrą komitetą.

Buvęs Vištelio reikaluose
komiteto

V. Ambrozėvičia.

Kiek mes žinome, Vištelis
turi padį ir sunų inžinierių,
kuris, rodosi, yra teipgi Ar-
gentinoje; ne krutanti todėl
turtai, kokius gali turėti,
jiems sulyg tiesų pripultų.
Dabartiniam padėjime jis
negali savo turtus kam kitam
pavesti, nes, kol jis laikomas
ligonbutyje ir ne bus pripa-
zintas už žmogų sveiko pro-
to, jis savo turtais disponuo-
ti negali, negali jų perduoti
kam nors kitam. Gal but,
kad palaikėjais tuos turtus
jau perdavė kam kitam, tē-
vui nežinant. Tą jie galėjo
padaryti, pasinaudodami iš
Vištelio padėjimo.

Red.

NAUJI RAŠTAI.

Šventa istorija se-
no ir naujo įstaty-
mo. Parašė vyskupas Mo-
tiejus Volončauskas. Tre-
čias su pataisimu išdavimas.
Su daugelį paveikslėlių. Chi-
cago, Ill. „Kataliko“ išlei-
dimas. 1906 m. 180 pusl.

Yra tai II, laida. Vysku-
pas Volončauskas žinomas
lietuviškas raštininkas, o
Šventą istoriją jis galėjo pa-
rašyti geriau negu kokią kitą
rašta. Antros laidos kalba
taisyta, ji taikyta prie varto-
jamos šiadien lietuviškuose
raštuose, Volončauskas gi rašė
vienojo tarmė.

IS VISUR.

Ant terptautiško dakta-
rų ir gamtininkų kongreso
Muenchene, Leipgo profe-
sorius Garre laike pranešimą
apie savo besistengimus
įsikepti sergantiesi krauji-
niskius indelius ir kitokius or-
ganus, paimitus nuo kitų
žmonių. Profesorius Garre
bandymai buvo gana pasek-
mingi. Iki šiol bandymus
profesorius daro vien ant žvė-
rių. Jis perkėlja net inkstus
vieno žvėries ant kito, pri-
skiepija ir jie prigija.

Valdžios giriasi; buk lai-
ke žydiškų naujų metų Ode-
so surengtos, buvo žydų
skerdynės; buk jas tik po-
licija perspėjo. Odesoje vie-
nok, kaip iki šiol, policija
pati rengdavo žydų skerdy-
nes. Argi ji teip greitai iš-
vilko į nekaltą avinėlį galėjo
persikeisti! Kad geriau
krikščionis ant žydų užsien-
dyti, juodašimčių laikraščiai
leido paskalus apie skerdimą
žydų tikėjimiskais reika-
lams krikščioniškų vaikų.

Vsevolod Garšin. KARĖS LAUKUOSE. Kareivio atsiminimai.

Iš rusų kalbos vertė A. L. IS.

atsirokuos. Blogai. Teip tai, mano mielas
eilini.

Ivan Platonič melliai paplaksnojo man
per petį; paskui išsitraukė iš kiseniaus taba-
kinę ir ėmė sukti sau storiansį papirosą. I-
kišęs jį į milžinišką gintaro cigarninką su si-
dabro apsoju ir parašu juodu emaliumi
„Kav-kaz“, ir įsikisęs jį į burną, jis tylėda-
mas pakiso mums savo tabokinę. Visi trys
užsirūkėme, ir kapitonas vėl pradėjo:

— Kartais, ištikro, pasitaiko teip, kad
negali nepaplakti. Juk jie — tai kaip vai-
kai. Žinote Balunovą?

Stebelkov staiga pasileido juokais.

— Na, na, ko teip, Stebelkui! — pra-
niurzgėjo Ivan Platonič. — Taigi tas Balu-
nov — senas kareivis, baustas. Jis jau dvi-
dešimtus metus tarnauja: vis mat už viso-
kios prasikaltimus nepaleidžia. Na, tai ma-
tote jis, šelmis... Jūsų da tuomet nebu-
vo: prieš Kišinevį ėjome sykį iš kaimo. Vy-
riausybė išakė peržiūrėti, ar visi turi po an-
trą batų porą. Sustačiau į eilę, einu už-
pakaliu ir žiūriu, ar kiekvienam iš dėklo ky-
šo batų galvos. Pas Balunovą nėra. „Kur
batai!“ — I dėklą sudėjau, *vaše blagorodi-
je*. — „Meluoj!“ — *Nikak niet, vaše blago-
rodije*: kad nesulytų, aš juos dėkian paslė-
piau. — Teip vis mitriai, bestija, atsako.
„Nusiimk dėklą ir atidaryk.“ Matau, nea-
tidaro, ir traukia aulą iš po dangčio. „Ati-
daryk!“ — Aš, *vaše blagorodije*, ir teip išim-
siu. — Teičias priverčia jį atidaryti. Ir
kai jį sau manote? Traukia iš dėklo už au-
sių gyvą paršuką! Snukintis virvute užverž-
tas, mat kad nerėktų. Dešinė ranka prie
šliko, miną tokią nekaltą ir nulankią padarė,
o kairia ranka laiko paršą. Paslavė mat,
nevidonas, nuo moldavietės. Na, užtat aš
jam truputį ir sudaviau!

Stebelkov nesiliovė kvatojės ir vos išta-
rė:
— Tik, žinote, Ivanov, kuom sudavė?...
Gi tu pačiu parši! O cho-cho-cho!... Iš-
traukė tam iš nagų paršą, ir na pliekti!...
— Argi jau be to negalima apseiti, Ivan
Platonič!

— Ak, Vladimir Michaili! Ir klausyti
jūsų apmaudas! Begu butų buvę geriau jį
į teismo rankas pavedus!

VII.

Naktį iš 14 į 15 sėjos, Fiodorov išbudino
mane.

— Michaili, girdite?

— Ką tokio?

— Šaudyma. — Per Dunojų eina.

Emiau prisiklausyti. Putė smarkus vė-
jas ir gairiojo žemai nusidriekusius juodus
debesius, uždengusius mėnuli; vėjas plakė ir
draskė sėtos auksą, kaukė užkliudamas už
virvų ir plonai švilpė kur ten sustatytose
šautuvų rikėse. Per tuos garsus karsiai gir-
dėjosi duslus trenksmas.

— O žmonių, žmonių, kiek dabar ten jų
verčiasi! — atsidusęs prašnabėdėjo Fiodorov.
— Mus kazin, ar ves, ar ne? Kaip manote?
O dundėjimas, tartum griauė-griauja!

— Gal ir ištikro audra?

— Ei, nei Kokia ten audra! Labai
jau taisyklingai. Girdite? Viena po kitos,
viena po kitos.

Trenksmai, ištikrųjų, dundėjo taisyklin-
gai, lygiais laiko tarpais. Aš išlindau iš
sėtos ir ėmiau žiūrėti ton pusėn, iš kur gir-
dėjos trenksmas. Ugnies žybtėrėjimų nesi-
mė. Kartais išplėstoms akims vaidijos
šviesa toj pusėj, iš kur arnotos griovė, bet
tai buvo tik apsyvilymas.

— Štai ji, antgalio! — maniau sau.

Ir aš stengiausi persistatyti sau, kas de-
dasi ten, tamsumoje. Man vaidijos plati
juoda upė su stačiais kriaušiais, visiskai ne-
panaši į tikrąjį Dunojų, kokių aš paskui jį
pamačiau. Plaukia šimtai valčių, tie tan-
kus, nuomatingi šaudymai atkreipti į jas.
Ar daug jų sveikų išlikę? Šaltas drebulis
visą mane nuputė. — „Ar tu norėtum dabai
ten būti!“ — priešais norą uždaviau patsai
sau klausimą.

Pažvelgiau į miegančią stovyklą. Visa
buvo ramu. Tarp tolimo kanuolių griovi-
mo ir vėjo užimo girdėjos ramus miegančių žmo-
nių knarkimas. Ir staiga pradėjo neapsa-
koma trokšti, kad viso to nebutų, kad ke-
lionė da toliau prasitęstų, kad visiems tiems
ramiai miegantiems, o drauge su jais ir man,
neprisieitų eiti ten, iškur girdėjos šaudymai.

Kartais kanonada darėsi smarkesnė; kar-
tais vėl, rodos, girdėjau daug silpnųjų,
duslų trenksmą. — Tai šandoma iš karabi-
nų, — mačiau, nežinodamas, kad iki Duno-
jaus da dvidešimt varstų, kad tuos du-
silus garsus sutveria mano paties per daug
įtempti girdėjimo organai. Vienok nors ir
tarlami, jie vistiek vertė vaidintuve veikti ir
piešti juobaisiausius vaizdus. Tartum gir-
disi riksmi ir vaitojimai, vaidijas tukstan-
čiai kraujuose besivartančių žmonių, įnirtęs
kimus „ur!“ antpuolis durtuvais, skerdy-
nė... O jeigu atmuš atgal ir visa tas vel-
tuli!

Tamsus rytai pasidarė palše-
sni; vėjas pradėjo aptilti. Debesiai
išsisklaidė. Ant pablankusio, žalsvo

dangaus kaip-kur da matėsi gestančios žvaig-
ždės. Ėmė šviesti. Stovykloje vienas,
kitas pradėjo ir išgirdė musio garsus, budi-
no ir kitus. Kalbėjo mažai ir tyloms. Bai-
si nežinia arti prislinko prie žmonių: niekas
nežinojo, kas bus rytą ir nenorėjo nė many-
ti, nė kalbėti apie tą rytdieną.

Aš tik auštant tėtėmigan ir nubudau
gana vėlai. Arnotos vis da kurčiai griovė,
ir nors nuo Dunojaus nebuvo jokių žinių,
tarp mūsų vaikščiojo gandai viens už kitą
baisėsi. Vieni pasakojo, buk musiškiai jau
perėję per Dunojų ir besigėnų turkus, kiti
gi — buk persikėlimas nenusisėkęs, buk visi
pulkai esą sunaikinti.

— Kiti užmušti, kiti paskandinti! — pa-
sakojė tulas kareivis.

— Meluok daugiau, meluok! — atsōvė
jam Vasilių Karpič.

— Kam čia man meluoti, jeigu teisybė!

— Teisybė! O kas gi tau sake?

— Ką?

— Kas tau tą teisybę pasakė? Iš kur
jį žinai? Mės visi tik tiek žėzinome, kad te-
nai šaudosi, o daugiau nieko!

— Visi teip kalba. Pas generolą kazo-
kas... —

— Kazokas! Matei tu tą kazoką? O
koks jis yra, tas tavo kazokas!...

— Kazokas, žinoma... Koks gi ki-
toks kazokas gali būti?

— Koks gali būti! Liežuvių moki mal-
ti geriau ir už bobą! Geriau jau sėdėtum
sau ir tylėtum. Niekas nebuvo, nėra iš kur
ji žinoti!

Aš nuėjau pas Ivaną Platoničą. Oficie-
riai sėdėjo visai jau prisirengę, susisėgioję
ir su revoliuorais pajustę. Ivan Platonič
buvo, kaip visada, raudonas; jis stenėsi,
puškčiojo ir suodina skeptaitė blūstėsi sau
kaklą. Stebelkov buvo susijudinęs, akys
jo žibėjo, uselius, kurie paprastai budavo
nudrībę, dabar kazikam turėjo užrietas, teip
kad jie savo emailiams viršūnėms styrojo
it seriai augstyn.

— Štai, žiūrėkite, koks mūsų vieliavi-
ninkas! Išsipošė prieš bataliją! — mirkčio-
damas į jį tarė Ivan Platonič. — Ak, Ste-
belkui, Stebelkui! gaila man tavęs! Ne-
bebus mūsų susirinkime tokių uselių! Su-
laužys tave, Stebelkui! — kalbėjo kapitonas
pajuokiamai-gailiu balsu. — Na, ką, nebi-
jai?

— Pasistengiau nebijoti, — mitriai at-
sakė Stebelkov.

— Na, o jums, kariauninke, baisu?

— Patsai nežinau, Ivan Platonič... Iš
tenai nieko nesigirdėti?

— Nieko. Viešpats žin, kas ten deda-
si. — Ivan Platonič sunkiai atsiduso. —
Pirmą valandą trauksime ir mės, — pridūrė
jis, patylėjęs.

Sėtos užlaida prasiskėtė; praskiepoj pa-
sirodė adjutanto Lukino veidas, šiuo sykiu
rimtas ir išblyškęs.

— Jūs čia, Ivanov? Įsakyta prisiekin-
ti jus... Ne tuojau, tik prieš išeisiant iš
stovyklos. Ivan Platonič! Padalykite žmo-
nėms po penktą patronų dėžę.

Jis atsiaikė įeiti sėtron ir pasėdėti su
mumis, sakydamasis turįs daug darbo, ir ka-
žikur nubėgo. Aš teipjau išėjau.

Apie dvyliką valandą buvo parengti
pietūs. Žmonės menkai tevalgė. Po pietų
įsakyta nuėminėti užmovus nuo šautuvų
vamzdžių ir tapo padalyti kareiviams priedi-
niai patronai. Rengdamiesi musin, kareiv-
viai ėmė apžiūrėti savo dėklus ir mesti iš jų
visokius nereikalingus daiktus. Mėtė su-
plyšusius marškinius ir kelnes, įvairius sku-
durus, senus čebatus, šepetius, suterštas kar-
eivių knygytes. Kiti, kaip pasirodė, savo
dekluose atgabenio lig Dunojaus daugybę vi-
sai bereikalingų daiktų. Mačiau ant žemės
numestą ypatingą medinę kaladaitę, kūrįa,
ramiame laike, prieš parodas ir kariaunų
peržūras kareiviai išlygina amunicijos dir-
žus; mačiau sunkius akmeninius indelius
nuo tepalų, kažinkokias dėžutes ir lenteles,
mačiau dagi visą kurlpalių numestą.

— Meskite daugiau, vyrūčiai! Vis bus
lengviau eiti į mūšį. Rytą jau nieko nebe-
reikės!

— Penkis šimtus varstų vilkau... ir
kam man ji? — balsiai galvojo kareivis Liu-
tikov, vartydamas rankose kažinkokią suveltą
skepetą: — su savim nenusinešiu... —

Mėtyti visokius daiktus, valyti savo
dėklus tą dieną tėjo į madą. Kada paskui
išėjome iš stovyklos, visa ta vieta, kurioje
stovėjome, tamsiame stepų dugne išrodė tie-
siu, ketvirtainiu, margojančiu nuo daugy-
bės visokių skepetaičių, skudurių ir kitokių
daiktų.

— Kame gi tas yra? — mačiau sau. Ir po ilgų išskaitymų atsitikimų ir vietų *jevo imperatoriaus vėliavos* tarnystės: karazgių, užpuolimų, avangardų ir ariergardų, tvirtinių, sargaviečių ir kariškų vežimų, pagalios išgirdau tuos žodžius. „Nesigailėdamas gyvasties“ — garsiai ir vienu balsu atkartojame visi penki: ir žiūrėdamas į eiles rusų, pasirengusių į mūsų žmonių, jaučiau, kad tai ne tušti žodžiai.

Sugryžome į eiles. Pulkas sukrutėjo, sujudo ir, išsitiesęs į ilgą kolonumą ir, išsitiesęs į ilgą kolonumą, priskubintu žingsniuėjo Dunojaus linkui. Šaudymai, iki nesėdnei iš ten girdėti, nutilo.

Tą persikėlimą pamenu kaip kokį sapną. Dulkų debesiai, pakelti risteles jojančių pro mus kazokų pulkų, platus etapas pašlodniai nusileidžias į Dunoją, kurio antrą krantą matėms mėlynuojanti atokume gal kokios penkiolikos varstų, pailsimas, kaitra, besigrudinimas ir peštynės apie užėitą jau ties Žimnica šulinį; purvinas mažas miestelis, pilnai-pilnas kareivių ir kokių ten generolų, mojuojančių mums nuo balkonų kepurėmis ir šaukiančių „ura!“, ant ko mes tuo patim atsakinėjome.

— Persikėlė! persikėlė! — suskambo aplinkui balsai.

— Du šimtu užmuštų, penki šimtai sužeistų!....

VIII

Buvo jau tamsu, kada mes, nusileidę nuo kranto, nedideliu tiltu perėjome per Dunojaus prietaką ir keliavome toliaus žema smilčiuota sala, da visai šlapia nuo neseniai nusėkusio nuo jos vandens. Pamenu aštrų zvangėjimą durtuvų besistumdantių tamsoje kareivių, duslų tarskėjimą pralenkiančios mus artilerijos, juoduojančius plačios upės vandenims, žiburėlius ant kito kranto, kur mes turėjome rytoj persikelti ir kur, maniau, rytoj bus naujas mušis.... Geriau apie tai negalvoti, geriau užmigti, — tariau sau ir atsigulčiau į šlapia, vandens prisigėrusį smiltyną.

Saulė buvo jau augstai, kada pravėriau akis. Ant smilčiuoto kranto buvo pilna kariaunų, vežimų, aptvarų; prie pat vandens buvo jau iškastos batarėjos ir šauliams grąbutės. Anapus Dunojaus, ant augsto kranto buvo galima įžiūrėti sodai ir vyndaržiai, kuriuose musų kariaunos kribždėjo; už jų, vis augstyn ir augstyn, aštriai užbrėždami horizontą stūksojo kalnai. Po dešinės, apie tris varstus nuo jų, ant kalvų baltavo savo namais ir minarais Sistovs. Garlaisvis su prijungta prie jo barka, gabeno antron pusėn batalijonus vieną po kitam. Prie musų kranto šnypstė besiveržiančiais garais nedidelis minininkas.

— Sveikinu su laimingu persikėlimu, Vladimir Michaili! — linksmai pasveikino mane Fiodorov.

— Jus teip jau. Tik tai mes juk da nesame persikėlę!

— Tai nieko. Štai tuojau ateis čia garlaisvis ir paims. Sako, netoli esančių šarvuotus, taigi antai tas virduklis yra jam parengtas! — numojo jis į musų minininką. — O žmonių kiek primušta, Dieve susimilk! — tęsė jis toliau, permainęs balsą. — Lavonus tik gabeno ir gabeno iš anos pusės....

Ir jis apipaskėjo man žinomas visiems Sistovo mušo smulkmeus.

— Dabar musų žygis. Pereisime į aną pusę, turkai apipuls.... Na, vistiek šiek tiek pratęsimė: mes taitai vis da gyvi, o jau anie.... — jis mostelėjo į stovinčią netoli kuopelę kareivių ir oficerių, apetojusį kaziką man neįmatomą daiktą, į kurį visi jie žiūrėjo.

— Kas ten yra?

— Musų žuvusieji kareiviai, iš ten atgabtai. E kite pažiūrėti, Michaili: kokios baisybės!

Priartiniau prie kuopelės. Visi, nusimėgę kepurės ir tylėdami žiūrėjo į suguldytus ant smilties šale kits-kito lavonus. Tarp stovinčių buvo teip jau Ivan Platonič, Stebelkov ir Vencel. Ivan Platonič, rusiai kaktų suraukęs, stenojo ir pūskėjo; iš-uz jo nugaros žiūrėjo, kaklą ištiesęs ir baimės perimtas, Stebelkov; Vencel stovėjo giliai užsimąstęs.

Gulindį ant žemės buvo du. Vienas — augalotas, gražus gvardietis suomiskojo pulko: iš parinktinio gvardijos pusiaaročio, to paties, kuris laike užpuolimo pradžioje puse savo žmonių. Jis buvo sužeistas į pilvą ir, turbūt, iki mirties ilgai kankinosi. Kenėjimas paliko ant jo vėdo lengvą ženkla kaziko tokio, sakytum, nežemiško, puikaus ir maloniai gailingo. Akys buvo užmerktos, rankos ant krūtinės sudėtos. Ar jis patsai prieš mirtį priėmė tokį pavidalą, ar draugai apie jį pasirūpino? Žiūrint į jį neįjautai ne pasibaisėjimo, ne grasumo, tik begalinę galstį tos jaunos, karštos pražuvusios gyvybės.

Ivan Platonič pasilenkė prie lavono, pakelė gulindį ties galva kepurę ir ant dangtelio perkaity: „Ivan Žurenko, trečios rotos.“ — Mažarnis buvo, vargšas! — tyloms jis pratarė. Ir man prisivaidijo tėviskė, karštas stepų vėjas, kaimas padaubiu nusidriekias, gluosniais apatugusios sėdybos, balta krestinė grūdis su raudonomis langaviatėmis.... Kas ten tavęs laukia?

Antrasis buvo Voliniaus armijos pulko kareivis. Mirtis jį netikėtai pagriebė. Jis, didžiausiam įnirsimi, kuone dusdamas nuo riksmo, bėgo atakon; kulka pataikė į tarp-

kį ir išlindo pakaušį, palikdama juodą vėsančią skylę. Teip jis ir gulėjo su plačiai išplėtomis dabar jau užgesusiomis akimis, atvira burna ir įnirsimo iškraipytu, pamėlynavusiu veidu.

— Atsirokavo, — tarė Ivan Platonič. — Grynas atsirokavo. Dabar jiems nieko nebereikia.

Jis apsisuko; kareiviai skubiai prasiskyrė, kad duoti jam kelią. Mudu su Stebelkovu nuėjo paskui jį. Vencel pasivijo mudu.

— Na ką, Ivanov, matėte? — tarė jis. — Mačiau, Piotr Nikolajevič, — atsakiau.

— Ką gi jūs manėte žiūrėdami į juos? — apsisblausęs paklausė jis.

Ir staiga užsiedgiau apmąndu ant to pikto žmogaus ir noru pasakyti jam ką nors nemalonau, sukauso.

— Daug. Ir daugiausia apie tai, kad dabar jie jau nebe kanuolių mėsą. Jiems jau nebereikia nė ellių laikymo, nė disciplinuos, ir dėl tos patios disciplinos niekas jau jų nebekankins.... Jie jau ne kareiviai, ne pavaldiniai! — kalbėjau drebančiu balsu: — jie — žmonės!

Vencelio akys sužabavo. Garsas išsiveržė iš jo gerklių ir nutruko: turi but jis norėjo man atsakyti, bet ir šiuo sykiu susilaukė. Jis ėjo greta su manim, galvą nuleidęs, ir už keleto žingsnių, nežiūrėdamas į mane, tarė:

— Teip, Ivanov, jūsų teisybė. Jie — žmonės.... Numirę žmonės.

IX

Mus pergabeno per Dunoją. Keletą dienų stovėjome apie Sistovą, laukdami turkų; paskui kariaunos traukė į šalies gilumą. Nutraukėme ir mes. Mus ilgai stūtinėjo tai šen, tai ten: buvome ir apie Tirmovą, ir netoli Plevnos; bet praslinko trys savaitės, o mums da vis nepasitaikė muštis. Pagalios patekome į ypatingą kariaunos skyrį, kurio pareiga buvo sulaukyti didelės turkų armijos užplūdimas. Keturiolikos dienas tukstančių rusų buvo išdriekta ant septynių dešimčių varstų; priešais mus stovėjo apie šimtas tukstančių turkų; ir tik atsargūs veiksmams musų viršininko, nenorėjusio savo žmonių statyti ant žut-but, bet besitenkinusio statymu didesnių ar mažesnių kliūčių antplaukiančiam priešini, beto ir turkų pašos nepaangumas, leido mums savo užlaivį išpildyti: neleisti turkams prasiminti ir musų vyriausiąją armiją atkirsti nuo Dunojaus.

Musų buvo mažai; musų linija buvo didelė; todėl mums retai pasisekdavo pasislyti gauti. Mes apvaikščiojome daugybę kaimų, pasirodymai tai čia, tai ten, kad sulikti menamą užpuolimą; nuklyzdavome į tokias Bulgarijos gelmes, jog ir transportai su maistu nesurasdavo musų, teip kad prisieidavo badauti, ištesiant vienos dienos džiovinų porciją penkioms dienoms. Badaujančiai žmonės trinė pagalijas nenunokusius kviečius ant ištemptų šėtrų palų, virė iš jų ir rugėčių laukinių obuolių sriubą be druskos — kadangi jos nebuvo galima niekur gauti — ir nuo to susirgavo. Batalijonai, nors ir ne mušyje, tirptė-tirpo....

Apie pusę sėjos mėnesio musų brigada su keletu kavalerijos eskadronų ir dviem kanuolių batarėjom atvyko į gyventojų apieštą, sunaikintą ir pusiau išdegintą turkų kaimą. Musų stovykla buvo parengta ant augsto, stataus kalno; kaimas buvo žemai, gilumo klonio, kurio vingiavosi siaurutė upė. Antroje klonio pusėje stovėjo skardžios, augstos uolos. Tai buvo, kaip mes manėme, turkų pusė, bet pačių turkų arti nesimatė. Prastovėjome ant musų kalno keletą dienų, beveik be duonos ir su dideliu vargu gaudami vandens, kurio atsišneiti reikėjo eiti toli žemyn, pas besiveržiantį iš uolos šaltinį. Buvome visai atskirti nuo armijos ir nežinojome, kas margaime svietė dedasi. Penkiolika varstų musų prysakyje skrajojo kazokų būreliai; dvi ar trys jų šimtinės buvo nutęstos ant dvidešimties varstų. Turkų nebuvo nė ten.

Nežiūrint į tai, kad negalėjome susiekti priešais, mažas musų kariaunos skyrus užlaikė didžiausią atsargą. Dieną ir naktį aplink stovyklą stovėjo tankus avanpostas retėžius. Sulyg vietos apytovų, jo linija buvo labai ilgą, ir kasdien kelios rotos buvo užimtos ta beveiklinga, bet labai nuolausia tarnysta. Beveikmė, nuolatinis badavimas ir visiškas padėjimo nežinojimas blogai ant žmonių veikė.

Pulko lignonbučiai buvo pilnut-pilni; kasdien gabeno nusilpusius, drugio ir krūviu viduriavimu nukankintus kareivius kazi kur į divizijos lignonbutį. Rotose, iš viso žmonių skaičiaus, svelykų buvo nuo pusės iki dviejų trečdalių. Visi buvo apsisblausę, visi geidė eiti į mušį: vis taitai buvo šloks-toks išėjimas.

Pagalios sulaukėme. Nuo kazokų šimtinės komandotojo atlekę kazokas su pranešimu, kad turkai jau užėmė ir kad jis, komandotojas, turėjęs savo žmones atlaukti ir pasitraukti penkis varstus atgal. Paskui pasirodė, kad turkai sugrįžo, nemanydami daryti iš savo pusės užpuolimo, ir kad mes galėjome ramiai sau ant vietos pasilikti; juo labiau, kad mums niekas gi ir neliepė patiems užpuolimą rengti. Bet komandavusis tuomet mums generolas, neseniai prieš tai atvykęs iš Petrapilio, jautė tapat, ką ir kiti musų skyrūs žmonės. O žmonėms buvo nepakeliamai sunku rankas sudėjęs sėdėti, arba plimomis paromis stovėti ant sargos priešais nematomą ir, kaip visi tvirtai tikėjo,

neesama priešų maitintis netikusiu maistu ir laukti savo žygio susirgti. Visi geidė eiti muštis. Ir generolas įsakė užpuolimą.

Pusę skyrūs palikome stovykloje. Dalkų padėjimas buvo teip menkai žinomas, jog užpuolimo buvo galima laukti iš kitų pusių. Keturiolika rotų, uzat ir keturias armotos po pieju ištraukė kelionėn. Niekada mes teip sparčiai, ir galviai neįjome, kaip tą dieną, nebent kada ėjome pro carą.

Keliavome klonin, praeidami vieną po kito apieštus turkų ir bulgarų kaimus. Šiauruiose, augstais statiniais aptvertuose kiemuose nebuvo galima užtikti nė žmogaus, nė gyvulio, nė šuns; tik vīstos, kudaksėdamos, lakstė nuo musų tvoromis ir stogais, bei žąsys, girgšėdamos, stengėsi į orą pakilti ir pabėgti. Sodeliuose augo įvairių rūšių slyvos, kurių šakos buvo tartum aplipę nuokusiais vaisiais. Paskutiniame kaime, už penkių varstų nuo tos vietos, kur manyta turkus rasti, mums davė pusvalandį pasilsio. Išbadėję kareiviai, kaip bemačiant, prisikrėtė daugybę slyvų, prisivalgė jų ant vietos ir du prisipildė savo džiovinų maišelius. „Kai-kai“ — tiesa, nedaug tokių atsirado — prisigandė vištų ir žąsų, kurias papiovė ir nupusė pasiėmė su savimi. Atsimeinu, kaip tie patys kareiviai, prieš persikėlimą ties Sistovu, laukdami mušo, mėtė iš dėklų visus savo daiktus, ir neįskentęs išsitarau apie tatal Žitkovui, kurs dabar buvo užimtas pešimu didelės žąsies.

— Vai ką, Michaili, nors muštis da neprisiėjo, bet laukti pripratome. Vis rodosi, kad tik teip sau einame ir gana. O jei ir prisieis muštis — sądėlis valgyti nepraso. Na, o jeigu neužmuš? Ve ir turi ko užsikąsti.

— Ar jums ne baisu? — paklausiau.

— Tai ką čia, rasi da nieko ir nebus, — negreitai atsakė jis, primerkdamas akį ir rupestingai išpešdamas paskutinį pasilikusį baltų pūkų žiupsnelį.

— O jei bus?

— Jeigu bus, — baisu, nebaisu, vistiek, reikia eiti. Niekas tavęs neklaus.... Eik, ir gana!.... Duok, meldžiamas, peilį; tavo peilis puikus.

Padaviau jam savo medžiojamąjį peilį. Jis, perpiovęs žąsį išilgai, vieną pusę atkiso man.

— Imk, dėl viso ko. O apie tai: baisu, ar nebaisu, geriau ponulis, negalvok. Visa nuo Dievo paeina. Niekur nuo jo nepabėgsi.

— Jei tiesiog į tave lekia kulka ar granata, tai kur jau bepabėgsi! — patvirtino Fiodorov, gulėdamas prie mus ant žemės. — Aš manau, Vladimir Michaili, kad bėgime yra didesnis pavojus, nes kulka pagal trajektoriją turi vėsištep-tekėti į šis parodė pirštais), ir nuo to užpakalyje pasidaro juobai-siancia žaizda!

— Teip, — atsakiau, — ypač su turkais. Sako, buk jie augstai taiką.

— Na, mokslinčiai! — tarė Žitkov Fiodorovui: — pasakok da daugiau! Tenai tau tokią trajektoriją parodys, kad beda! Tas tiesa, žinoma, — pridūrė jis, pagalvojęs: — geriau jau prysakiu....

— Kur vyriausybė lieps, — tarė Fiodorov. — O kareivis eis ir ugnin, nepabijos.

— Eia, žinoma, eis.... Ir Niemcevi teip jau eis.

— Kaip tau, dėde, rodos: ar išliks jis šiadien' gyvas, ar ne? — paklausė Fiodorov.

— Žitkov nuleido akis.

— Apie ką tu čia kalbi? — paklausė jis.

— Žinai juk apie ką! Ar matei jį? Viskas, rodos, jame teip ir eina.

Žitkov da labiau apsisblausė.

— Bet tik niekus sneki, — kurčiai pratarė jis.

— Ne niekus. Lig Dunojaus juk ką kalbėjo? — tarė Fiodorov.

— Lig Dunojaus!.... Žmonės supykę, iširdė visai poškėjo. Žinoma, sunku buvo pakeisti, tik ar tau rodos, kad jie galvažūdziai, ar kas? — atsisukęs ir žiūrėdamas Fiodorovui tiesiog į akis tarė Žitkov. — Ar manai, kad jie Dievo nebijo? Nesizino kur einą? Kita Dievas gali šiadien-pat pas save ant rokundos pasisaukti, kur jau dabar apie tokį darbą bemačiant! Pasakė, lig Dunojaus! Lig Dunojaus antai ir šis pats syki išsitarau Michailiui (jis linkerėjo į mane). O išsitarau dėlto, kad ir žiūrėti buvo sunku.... Pasakė, girdi, lig Dunojaus!

Jis išsitraukė iš aulo tabako kapselį ir, kimšdamas pypkę, ir užsirukydamas ilgai da niuržėjo. Paskui įsikišo atgal kapselį, pasitaikė geriau sėdėję ir, rankomis kelius apsikabinęs, pasinėrė kokiose tai sunkiose mintyse.

Už pusvalandžio išėjome iš kaimo ir, paėję kiek slėnių, pradėjome kopti į kalnus. Už augstumo, kurį aš mums reikėjo perlipsti, buvo turkai. Užėjome ant kalno. Priešais mus atsidengė platus, kalvoti, palengva žemyn nusileidžiantis plotas, išsklypanti tai purų, tai turkiskų kviečių laukais, tai miliniškais suželdintų brūzgų sklypams. Dviejose vietose balavo minarai kaimų, besileipiančių tarp žalių kalvų. Mums reikėjo paimti po dešinės esantį kaimą. Už jo, horizonto kraštu, vos-vos buvo matoma balzganuojanti juostelė: tai buvo pletas, pirmiau jau musų kazokų užimtas. Greitai visa tatal parnyko iš akių: mes įėjome į tankų atžalyną, kur-nekur tik pertraukiamą nedidelėmis eikstelėmis.

Mušio pradžią pamenu menkai. Išėjus mums į atviresnę vietą, nuo kalvos, nuo kur turkai galėjo aiškiai matyti, kaip musų rotos, išeidamos iš krūmų, glitavosi į eiles ir

retėžiumi skirstėsi, sutrenkė vienos kanuolės šuvis. Tai mat turkai paleido į mus granatą. Žmonės krupterėjo. Visi išmėgė akis į besidriekiantį, tyloms nuo kalvos slenkantį baltą dumų debesį. Ir toje-pat akimirkoje prisartinas skambus, zvembias garas bombos, lekiančios, kaip rodesi, tuojau virsum musų galvų, privertė visus pasilenkti. Granata, perlėkusi per mus, nupuolė ant žemės ties einančią paskui mus rotą; pamenu jos dūslų sprogoimo balsą ir tuojau po to — keno tai gailų riksmą. Granatos skevela nutraukė paoficeriui koją. Tą sužinojau vėliaus; tuomet aš to riksmo negalėjau suprasti: ausis girdėjo jį — ir tiek. Tuomet visa susiliejo į tą neaiškų žodžiais neišreiškiamą, jausmą, koks apvaldo žmogų pirmą sykį einantį ugnin. Sako, kad nėra nė vieno, kurs mušyje nesibijotų; kiekvienas ne pagyrūnas ir atviras žmogus, paklaustas, ar jam baisu, atsakys: baisu. Tačiau nebuvo tai ta fizinė baimė, kokia apima žmogų naktį tamsiame užkaboryje susitikus su plėšiku; buvo pilna, aiški samonė mirties neišvengiamybės ir artybės. Ir — keistai ir nuozmial skamba tie žodžiai — ta samonė nestengė sulaukyti žmonių, nievertė jų manyti apie pagėimą, bet vedė pirmyn. Ne kraujagodingi instinktai prabudo, ne geidulys vedė pirmyn, kad ką nors užmušti, bet buvo tai neatsipiramas stumimas eiti pakulni, nepaisant kad ir baisiausių kliūčių, ir mintis apie tai, kas reikia daryti mušyje, neišreikštų žodžiais: — reikia užmušti, tik greičiau: — reikia numirti.

Pakolaik perėjome eikstį, turkai spėjo padaryti keletą šuvių. Mus skyrė nuo jų tik paskutinis didesnis atžalynas, einas augstai kaimo linkui. Įėjome į krumus. Viskas nutilo.

Eiti buvo sunku. Tankūs, daugiausia aštrus akstinuoti krumai buvo tankiai sužėlę ir reikėjo arba apėti juos, arba pro juos lysti. Pryšakyje ėjusieji šauliai jau iškriko retėžiumi ir, kad nepasimesti, tylomis su kits-kitu šukavosi. Mės, pakol kas, visa rota laikėmės da kruvoj. Girioj viespatavo gili tyluma.

Ir štai pasigirdo pirmas, negarsus, panašus į užgavimą kirvių į medį, karabino šuvis. Turkai ant nuomonės ėmė laidyti į mus kulkas. Jos švilpė augstai ore visokiomis balsais, zvembdamos lakstė krumais, kapodamos šakeles, bet į žmones nepataikė. Šuvių garšai darėsi vis tankešni ir tankesni ir, pagalios, susiliejo į vienodą tratėjimą. Atskirų pyšėjimų ir švilpimų jau nebesigirdėjo: visosaros švilpė ir kaukė. Ėjome skubiai pirmyn. Visi aplink mane buvo sveiki, ir aš patsai buvau sveikas. Tas labai mane nustebino.

Staiga išėjome iš krumų. Kelį perkirto gili dauba su tekančiu jos dugnu upeliu. Žmonės valandėlę pasilsėjo ir atsigėrė vandens.

Iščia rotos tapo išvadziotos į visas puses, idant apsiausti priešų iš šonų; musų rota buvo atsigalbi palikta dauboj. Šauliai turėjo eiti tiesiog ir, perėję krumynus, įsiveržti į kaimą. Turkų šaudymai traskėjo kaip ir pirma be paliovos, tik dabar jau daug garsiau.

Išlipus ant kito daubos krašto, Vencel sustatė savo rotą. Jis pasakė žmonėms kaziką tokio, ko aš nenugirdau.

— Pasistengime, pasistengime! — atsiliepė pačių balsai.

Aš iš apačios žiūrėjau į jį: jis buvo išblyškęs ir, kaip man pasirodė, liudnas, bet visai ramus. Pamatęs Ivaną Platoničą ir Stebelkovą, jis pamojavo jiems skepetaitę, paskui kaziką pradėjo akimis įsiekoti musų kruvoj. Supratau, kad jis nori ir su manim atsiveikinti, todėl atsistoja, kad jis galėtų mane pastebėti. Vencel nusišypsojo, keletą sykių linkerėjo man galva ir sukomandavo rotai retėžium eiti. Kruvelės po keturis žmones skirstėsi į dešinę ir į kairę, išsitiesė ilgą retėžiumi ir susykiu pranyko krumuose, apart vieno kareivio, kurs staiga truketėjo visu kumu, iškėlė rankas augstin ir sunkiai krito ant žemės. Du iš musų išsoko iš daubos ir pakėlė atgabeno lavoną.

Prabėgo pusvalandis sunkios nežinios.

Kova virė. Karabinių šuvių susiliejo į nuolatinių baisingą staugimą. Dešinėma šone sugriovė kanuolės. Iš krumų ėmė rodytis einanti ir šliaužianti krūvini žmonės; iš pradžių jų buvo nedaug, bet kasvalandėlę atsirado vis daugiau ir daugiau. Musiškiai gelbėjo jiems nusileisti daubon, girdė vandeniu ir guldė pavėsinuose iki sulauksiant sanitarų su neštovais. Šauksys su sutrupinta rankos letena, baisiai vaitodamas ir akis vartydamas, su pamėlynavusiu nuo skausmo ir kraujo nubėgimo veidu, atėjo patsai ir atsisėdo prie upelio. Jam užvėrė ranką ir paguldė ant ploščiaus; kraujas paliovė bėges. Jį karštilgė krėtė; lupos drebėjo, jis visam trukočio ir verkė.

— Brolieliai, brolieliai!.... broliukai jūs mano!....

— Ar daug išmušė?

— Teip ir krinta!

— Rotos komandotojas sveikas?

— Ligiol da sveikas. Jeigu ne jis, būtų atmušę. Paims. Su juo palms, — silpnu balsu kalbėjo sužeistasis. — Tris kartus vedė, vis atmušė. Nuvedė ketvirtą sykį.... Rusinose sėdi; patronų pas juos daugybė: teip ir beria, ir beria.... Bet ne! — staiga piktai suriko sužeistasis pasikėlęs ir mojuodamas skaudama ranka: — veltui! Veltui, prakeiktas!....

Vartydamas išsokusiomis akimis jis paleido balsų, biurų keiksmą ir, kaip rastas, krito pasikas ant žemės.

Ant daubos krašto pasirodė Lukin.

ISZ VISUR.

[Gandavojo likosi atidarytas terptautiskas terptautiskų tiesų kongresas. Ant susirinkimo 20 d. rugsėjo liko si apkalbėtas klausymas pradžioje karės, kadangi mat Maskolija skundėsi, jog Japonija karę pradėjo be jokio jos apšaukimo. Susirinkę nutarė: 1) jog karę negalima pradėti be atsakančio abiem pusėms apreiškimo; 2) apreiškimas tas turi but arba tiesiog apreiškimu karės arba kaip ultimatum; 3) pradedant karę, priešul reikia duoti atsakančių laiką išduoti reikalingus padavadjimus. Tuom tarpu iki siol daug buvo karių be atsakančio karės apreiškimo, be tokio apreiškimo ne vieną karę pradėjo ir Maskolija. Ir paskutinė karė Amerikos su Ispanija prasidėjo be atsakančio jos apreiškimo.

[Ties Hongkongu ir Činų pakrantėse vėl slautė smarki vėtra, bet ji ne padarė tiek nuostolių kaip permutinis tifunas, kadaigi ištiko jau viską paskutinis išnaikino. Nuostolius paskutinio tifuno skaito jau ant 20 milijonų doliarų, paskendo apie 30 laivų, o tame skaitliu je du amerikoniški. Netoli Futausms paskendo garlaivys „Albatros“. Iš buvusių ant jo 150 pasažierių, tik 6 išgelbėjo.

[Ant Trepovo laidotuvių caro nebuvo, kadangi, kaip sako, paslapti šnipai susekė, jog revoliucionieriai buvo sutarę laike laidotuvių išduoti visą caro šeimyną: jie norėjo su dinamitu sugriauti koplyčią, kur turėjo atsibuti Trepovo laidojimo ceremonijos. Apie sukalbį Stolypin pranešė carui ir todėl tas, pabugęs, ne buvo ant laidotuvių savo tarno ir apgėnėjo.

[Kaip paduoda laikraščiai, 8 buvusios dumos atstovai yra areštuoti ir sėdi kalėjimuose.

[20 d. rugsėjo, mieste Buenos Ayres, pietinėje Amerikoje, likosi atidarytas terptautiskas kongresas laisvai manančių. Ant kongreso susirinko laisvamaniai iš viso svieto.

[Laikraščiai garsina naujas Maskolijai tiesas, Stolypino užmanytas apie tikėjimo laisvę caro viespatystę. Sulyg tų naujų tiesų, visi tikėjimai, išėmus nemoraliskų arba sveikatai vodingų sektų, turės lygias su stačiatikiyste tiesas, galės rengti mokyklas.

[Indijose nuo nuodingų gyvačių įkandimo pasimirė 21880 žmonių; 796 sudraskė tigras, 399 leopardai, 951 kitoki draskantai žvėrys. Naminių gyvulių sudraskė žvėrys 98581.

[Mieste Tomašove, Lenkijoje, laike alaidų, nuo mėsos virtos nebaltytame variniam puode, užsinuodino 40 žmonių; 19 ypatų numirė, o daug yra dar pavojingai sergančių.

[Revoliucionieriai vėl išleido naują manifestą, kuriuom kviečia visus kovoti su nepajįstančiu teisybės cazarizmu, jam mokėti už gyvastį, tuom pačiu.

[Prancūzai neužilgo pradės dirbdinti geležinkelui tunelį per augščiausią Europos kalną Mont Blanc. Tunelis turės 10 kilometrų ilgio, jo padirbimas kaštuos 80 milijonų frankų.

— Ivan Platonič! — sušuko jis nesavū balsu: — veskite!

Dumai, trenksmas, vaitojimai, įniršas „ura!“... Kraujo ir parako kvapas... Dumų apsupti keisti, svetini žmonės su išblykusių veidais... Nuozni, nežmoniška, baissi skerdynė... Ačiū Dievi už tai, kad tokios valandos pamenamos tik kaip sapne.

Kada mes pribuvome pagelbon, Vencel penktą sykį vedė savo roto likučius prieš turkus, užbėrusius jį švitu. Šiuo sykiu šauliai įsiveržė į kaimą. Nedaugelis iš gyvūnų jį toje vietoje turkų spėjo pabėgti. Antroji šaulių rota iš šimto ir kelių žmonių pradžioje dvi mušio valandų penkiasdešimt du savo kareivių. Musų rota, mažai dalyvavusi musų, nužudė tik keletą.

Mes nepasilikome užimtoje pozicijoje, nors turkai visur buvo sumušti. Kada musų generolas pamatė, kad iš kaimo eina plento link batalijonas paskui batalijoną, juda raitelių daugybė ir traukia ilgos armotų eilės, jis persigando. Matomai turkai nežinojo musų pajėgų, paslėptų krumuose: įėjus į jįms būtų žinoma, kad viso tik keturiolika rotų išstūmė juos iš gilių grabių, kelių ir pintinių tvorų, apsiaudiančių kaimą, jie tuoju sugrįžtų ir sutrintų mus. Jų buvo tris gubai daugiau....

Vakare mes jau buvome savo senoje vietoje.

Ivan Platonič pašaukė mane ant arbatos.

— Matėte Vencelį? — paklausė jis.

— Da ne.

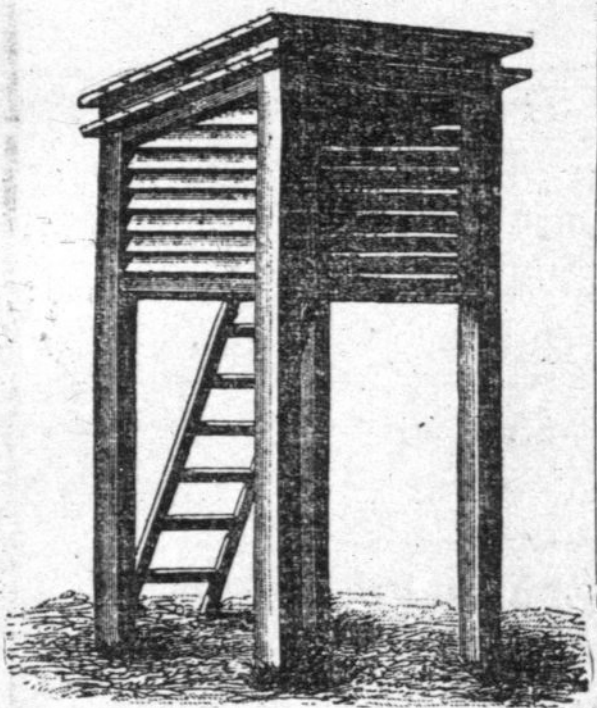
— Nueikite pas jį! — sėtra ir pakvieskite čia. Nenusiramina žmogus. — „Penkiasdešimt du! penkiasdešimt du!“ — tiek tik ir girdėtis iš jo lūpų. Nueikite pas jį.

Plonas zvąkės galelis silpnai apšvietė Vencelio sėtra. Prisiglaudęs sėtros kamputyje ir nuleidęs galvą ant kažkokios skrynėlės, jis kurčiai verkė....

GALAS.

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wejeikovą.

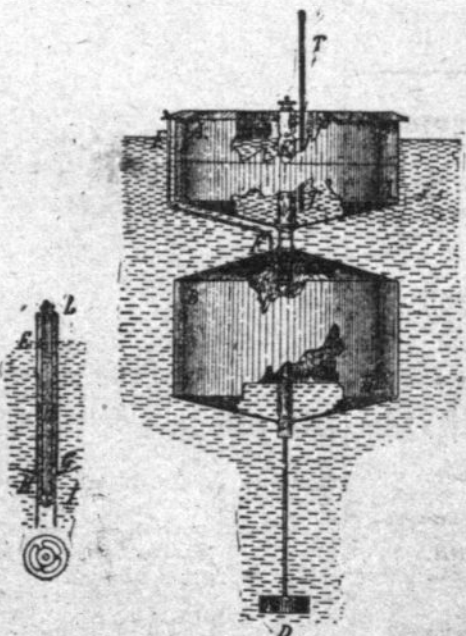

Tėmyjimo budelė.

Prietaisą tokią patalpina medinėj būdelėj drauge su psichometru ir kitokiais tėmyjimo instrumentais. Atliekant tėmyjimus, indelij pripildo distiliuotu vandeniu ir jį pasveria ir paženkliną rodyklo parodymą. Paskui, paskirtoj valandoj indelij su vandeniu vėl pasveria. Skirtumas tarp vieno ir kito svarumo rodo augstį išgaravusio vandens.

Šita prietaisą vienok netinka matavimui garavimo vandens upės ar ežeruose, kadangi indelis permažas ir jis apsaugotas nuo saulės, o atidarytus vandenį kaitina saulės ir per tai suskubina vandens garavimą.

Matavimui garavimo atidarytų vandenį todėl vartoja plaukinėjančių evaporometrą padirbtą Luboslavskio.

Evaporometras Luboslavskio.

Jis susideda iš dvigubo cinkinio indelio, viršutinis indelis (AA) paskirtas vandeniu, kurio garavimą norime išmatuoti, apatinis rezervuaras (BB) pripildytas iš dalies

oru, palaiko prietaisą ant vandens paviršiaus. Abidvi dalys sujungtos gana stora dūdele (C), jį palaiko švininis svarstis, palaikantį lygavartoj visą prietaisą. Dūdelė (C) apacioj užlipinta, o ant dugno apatinio rezervuaro yra 3 skylutės. Viršutinis galas nuplautas ir jį galima su kamščiu (E) užkimšti. Laiba kraštine dūdele (FF) jungia apatinį rezervuarą su lauko oru. Į viršutinį indelij įdeda termometrą (TT), kuris matuoja vandens temperatūrą indelij.

Kamštis susideda iš žalvario dūdelės E, kurios diametras mažesnis už diametrą C; pirmutinę įdeda į antrąją teip giliai, kol jos galas neatsirims į dugną. Žemiau įdeda storas guminis žiedas H; dar žemiau yra pastovos I, sujungtas su rankena K, esančia dūdelės E viduryj.

Jeigu tėmytojas nori atskirti viršutinį rezervuarą nuo apatinio, jis įdeda kamštį į dūdelę ir užsuka su šriubeliu L, pakelia į viršų pastovą su rankena I ir suspaudžia žiedą H, kuris su visu uždengia skylę. Pradedant tėmyjimą, pirmiausiai užrašo temperatūrą vandens esančio garavimo rezervuare ir vandens esančio aplink, atsuka šriubą teip, kad galima būtų iš dūdelės išimti kamštį. Išėmus kamštį, vanduo teka į apacią prietaisą, o oras iš ten išeina per kraštine dūdelę. Paskui į prietaisą pripila tiek vandens, kad jo paviršius būtų prie viršutinio krašto dūdelės C. Apėmis pripilto vandens bus lygus tam, koks išgaravo iš prietaisą laiko tarpe tarp dviejų tėmyjimų.

Prietaisą ta turi plaukinėti vandenį, paprastai jį pririša prie indelio rėmo ir pritvirtina ant vietos atskančiu inkaru.

Daugumą vandens garų, kaip jau minėjome, parodo jų spaudimas.

Paimkime apėmį oro prie parinktos temperatūros ir spaudimo. Jame yra tulas nuosėdintis vandens garų; prileiskime į tą orą daugiau vandens garų. Oras perims tuos garus, bet į kokį laiką jis jais prisitots ir negalės priimti daugiau. Garai, nepriimami oro paviršį vandenį.

Pakelkime dabar oro temperatūrą. Pavirtę pirmą į vandenį vandens garai vėl išgaruos, vėl paviršį garus ir tas šiltesnis oras paims garus tol, kol jais vėl neprisitots.

Pradekime dabar šaldyti neprisitotą orą. Greitai patėmysime, kad su nupuoliu oro temperatūros atsidaly iš jo vanduo, kadangi dalis jame buvusių garų persikeis į vandenį. Prie kiekvienos temperatūros oras tik atskantį nuosėdinti gali turėti garų; juo temperatūra jo žemesnė, juo mažiau garų gali priimti ir palaikyti. Žemindami oro temperatūrą, mes jį privedame prie prisitotinio, vanduo atsiskiria pavaldė rastos.

Daugumas garų, prisotinanti orą prie atskančios temperatūros, matuojasi jų spaudimu, taigi lankumu.

Bet oras nevisada buva prisotytas garų: jis kartais buva sausesnis, tai vėl drėgnesnis. Suraskim spaudimą garų neprisotinanti orą prie atskančios temperatūros, o paskui spaudimą garų prisotinanti orą prie tos pačios temperatūros, tai skirtumas tarp tų dviejų spaudimų ir vadinasi oro drėgnumu.

Juo daugumas ore esančių garų artesis jo prisotinimui — juo oras drėgnesnis. Todėl nors dieną ore daugiau yra vandens garų negu naktį, vienok kad dieną oro temperatūra augstesnė, taigi jis šiltesnis, tai ir toliau stovi nuo punkto pasotinimo. Naktį gi, nors dalis garų iš jo nupuola rastos pavaldė arba nuk, bet oras drėgnesnis negu dieną, kadangi temperatūra jo žemesnė, tai jis labiau garų prisotytas.

Vidutiniškose geografinėse platumose garų spaudimas paeina nuo metų dalių: žiemą jų spaudimas arba lankumas buva beveik vienodas, mažai skiriasi per ištisą dieną: užtekėjus saulei, garų spaudimas didinasi, didžiausiu, taigi maximum buva 2—3 valandą po pietų; paskui pradeda pulti, — minimum buva rytmetį prieš saulės užtekėjimą sekančią dieną. Taigi čia matome tą patį, ką matėme peržiūrėdami šilumos persikeitimus per ištisą dieną. Vasaros laike vienok skirtumas garų spaudimo buva truputį kitoks. Paprastai galima patėmyti du minimumus ir du maximumus. Tas paeina nuo to, kad vasarą žemės įsilimas buva daug didesnis negu žiemą; apie pietus kyla šiltes oras į viršų, jis paima ir daug vandens garų, iš kurių augstai darosi debesys; tą šilto oro kilimą galima patėmyti jau apie 8 valandą ryto, paskui pajėgia kilimo didinasi ir apie 2 valandą pasiekia maximumą: todėl apie 2 val. po pietų apacią vandens garų ore bus mažiausias.

Dieninis bėgis oro drėgnumo buva priešingas bėgiui oro temperatūros: naktį, ypač rytmetį oro drėgnumas buva didžiausias, dieną gi, po pietų — mažiausias.

Peržiūrėdami metinį bėgį oro drėgnumo, galim patėmyti tą patį: juo koksai metų mėnesis šaltesnis, juo mažesnis ir garų spaudimas; drėgnumas, vienok, žiemą, kada ore vandens garų mažiau, buva didesnis. Taigi aišku, kad oro drėgnumas nepaeina nuo daugumo jame esančių vandens garų, bet ant to atsiliepia dar ir kitokios priežastys. Žinoma, iš tos teorijos yra ir išėmimai pagimdinti vėjų atgabenantių drėgną arba sausą orą iš jurių arba išdriuvusių tūrų. Suprantama, kad pučiant drėgniems mussonams pasididina ir oro drėgnumas, bet pučiant nuo išdriuvusių tūrų sausieji vėjai, kaip matome, viskas išdžiūsta.

Suprantama teigti, kad kraštuose arčiau ekvatoriaus ir vandens garų spaudimas didesnis, kadangi didelė tuose kraštuose šiluma suskubina vandenį garavimą. Bet (Toliau bus.)

[Italijoj, mieste Milane, 20 d. rugsėjo atsilbuvo surinkimas išrinkimui pritarimo maskoliškoms revoliucijonieriams. Prezidentu susirinkimo buvo profesorius Paryžiaus universiteto, žinomas prancūziškas raštininkas, Charles Richet. Visi kalbėtojai nesigailėjo papeikimų maskoliškoms reakcionieriams ir pritarimo už laisvę kovojantiems.

[Australijos parlamente prezidento paduotas užnamas ant 10% pakelti muitus ant visų svetinių tavarų, atgabenamų į Australiją; nuo angliskų gi tavarų, atgabenamų angliskų garlaivių, imti muitus ant 10% mažesnius.

[Sulyg paskutinio gyvenimo suskaičymo, didžiausias ant žemės paviršiaus miestas, Anglijos sostapilis Londonas, su priemiesčiais turi dabar 7113000 gyventojų, taigi dušyk daugiau negu visas lietuvių skaitlius. Daug ant žemės yra viešpatysčių turinčių mažiau negu Londonas gyventojų.

[Mieste Buenos Ayres, pietinėj Amerikoj, sudegė laivų dokai. Nuostolius skaito milijonais pesetų.

[Laikė paskutinio tifo ant Chiniskų jurių prazuvo apie 1000 europiečių ir 5000 chiniečių. Paskendo 30 laivų, o daug tapo dručiai pagadyti; prazuvo veik pusė visų chiniskų laivelų.

[Kanados muitininkai sukonfiskavo amerikonišką laivą „Arthur Binney“, kadangi buv jis gabeno kontrabandą į Kanadą.

[Ant Filipinų salų susekė visokias prigavytes su kariumenės piugais. Suareštuotas likosi kapitonas Fredendall. Įmaišytų yra ir daugiau amerikoniškų oficerų ir urėdninkų.

[19 d. rugsėjo, naktį, per Berlyną perbėgo maskoliško caro traukis, kuriame, kaip sakė, važiuo didieji Maskoliškos kunigaikščiai. Žmonės manė, kad jie bėga iš Maskolijos, kur jiems buvo per kašta. Paskui atėjo žinia iš Baden-Baden maudynių, jog tenai atkako kunigaikštis Mikola ir jo sunus Jurgis.

[Grenoblej, Prancūzijoje, štraikuoja darbininkai. Buvo čia didelis susirėmimas su kariumene, kuriame diktai žmonių likosi sužeisti.

[30 d. rugsėjo Paryžiuje atsisbus terptautiškos orlaivų lenktynės, jose dalyvaus ir Amerikos orlaivių pagerintojai.

[Maskolijoj zokininkai iškliaustorių stengiasi tvirtynes padaryti, juos ginkluoja, kadangi, dėl daugybės juose esančių pinigų ir brangenybių, zokouninkai bijosi kaimiečių ir „pleščių“ užpuolimų.

[Vokietijoj, mieste Muenchene, 23 d. rugsėjo likosi atidarytas „Vokietijos socialistų kongresas, ant kurio atkako delegatai iš kitų krastų, būvo delegatai ir iš Australijos. Kongreso prezidentais šrinko Singerį ir Dijsbachą.

[Kurske atsilbuvo susirinkimas Maskolijos bajorų vadovų. Susirinkę, 98 prieš 3 balsais nutarė išskirti iš bajorų buvėlius dumas atstovus, o tame ir buvusį dumas vice-prezidentą kunigaikštį Dolgorukovą.

[Ministerių perdėtinis Stolypin ir užrubežinių dalykų ministeris Izvolskij važinėjo ant jurių įsiekodami carui. Mat jam turėjo pranešti apie paskutinius atsitikimus. Matyt ir užrubežinių dalykų reikaluose kas nors svarbaus atsitiko. Mano, kad dėl neramumo Maskolijoj caras savo kelionę pailgys ir neteip greitai sugrįž į Maskoliją.

[Vindobonos laikraščiai garsina žinias apie sunkiai ant gyvasties didžiųjų kunigaikščių Maskolijoj, ypač ant Mikalojaus ir Vladimiro. Suareštavo daug kunigaikščių tarnų ir sodauninkų Peterhofsodų.

[Kadangi pietinėj Maskolijoj kaimiečiai atsikakė mokėti prigulinius viešpatystės išdū mokesčius, tai jeneral-gubernatorius apreiškė, jog dėl pinigų stokos bus uždarytos mokyklos ir ligonbūčiai.

[Tiflise, darant kratą gyvenime revoliucionierio Alcoll, explodavo bomba, kurios du policijos oficerai ir komisorius likosi ant vietos užmūsti, o vienas policistas ir kareivis sunkiai sužeisti.

[Muenchene, Bavarijoj, vagiliai, per požeminį kanalą įlindo į pinigų mušinyčią ir pašlavė už 32500 dol. katik atmuštų auksinių pinigų. Pavogti pinigai svėrė 110 svarų.

[Tvirtynėj Petro ir Poviolo, prie Peterburgo, likosi nuginkluotas vienas artilerijos batalijonas; nuginkluotų kareivių vietoj atsiuntę gvardijos šovėjus, kurie laike manevrų prie Krasnoje Selo šovė į kunigaikštį Mikaloją.

[Taškente, studentas Brodrickij pašovė sūdo praturatorių Šariginą.

[Varšavoj, ant Didesės gatvės, penkių ginkluotų vyrų likosi nušautas artilerijos jenerolas Nikolajev. Užmušėjai mat jį palaikė už sanari karisko sūdo.

[Maskvos policijos viršininkas uždraudė darbininkams rinkti savo atstovus į ateinančią dūmą.

[Valdžios laukia Peterburgė žmonių sukilimo, todėl kareiviams išdalino rankinius granatus.

[Kaukazo jeneral-gubernatorius pranešė į Peterburgą, jog apskritįj Saugosur armenai išnaikino, išgriovė keturis totorių kaimus.

[Odesej visai svetimi konsuliai nuo jeneral-gubernatoriaus pareikalavo, saugojimui konsulatų, kariumenės sargybos. Vokietijos paštuntinis perdavė Maskolijos užrubežinių dalykų ministeriui savo rando notą su nurodymais, jog ypač Latvijoj voikiški pavaldiniai ne turi gauti valdžios apgynimo. Tas išrodo, lyg kad Vokietija įsiekotų priekabų ir nerėtų siusti kariumene užimti Latviją.

[Poznanij lenkiški laikraštinkai rengė susivaižavimą, bet Prūsų valdžios ne davė daleidimo.

[Port Saide, Egipte, ant turkiško karisko laivo „Asar i Tewfik“, susibuntavo jūrininkai, suvaldant kuriuos, šimtas laivo iguolos žmonių likosi sužeistų.

[Finlandijos sostapilėj Helsingfors, 18 d. rugsėjo suėsdė 17 kareivių, dalyvavusių maistuose Sveaborge. Sudas 80 kareivių nusprendė

ant ilgesnio ar trumpesnio kalėjimo, tik 11 apskųstų išteisino.

[Varšavoj kariumenė kratė darbininkus dirbančius prie naujo tilto. Mat policijai kas pranešė, jog po tiltu yra paslėpta revoliucionierių spauštuvė. Daryti kratą policija pasikvietė: 6 batalijonus pėkstininkų, 6 eskadronus raitelių ir dvi baterij artilerijos su užpovytoms kanuolėmis. Ar rado spauštuvę, nežinia, bet suareštavo 800 darbininkų.

[Ant Chiniskų jurių, aplinkinėse Hongkong užklėstifunas labai daug nuostolių pridirbo. Prazuvo tuzinas visokių tautų laivų. Tris prancūziški kanuoliniai laivai likosi dručiai pagadyti, ant laivo Troude prigrė 30 prancūziškų jūrininkų. Daug laivų jurių vilnys išmetė ant kranto. Skaitlių prazuvasių žmonių paduoda mažiausiai ant 2000, o materijališkus nuostolius skaito milijonais doliarų.

[Anglijoj, ant Great Northern geležinkelio, netoli Grentham, greitasis Škotijos traukis išsoko iš rėlių ir nuo tilto nupuolė. Daug prie to žmonių likosi užmūsti, o dar daugiau sunkiai sužeisti.

[Anglijoj, ant Great Northern geležinkelio, netoli Grentham, greitasis Škotijos traukis išsoko iš rėlių ir nuo tilto nupuolė. Daug prie to žmonių likosi užmūsti, o dar daugiau sunkiai sužeisti.

[Šiaurinėj Afrikaj, Morokko sultanate, šerifas Taekinen, su 250 kareivių atkako į miestą Casaldama, išnaikino prancūzų geležies dirbtuves, išvaikė europiečius ir daug jų sužeidė.

[Odesej, juodašimčiai, ant medžių stovinčių prie žydų namų, padarė ženklus, kad norinti skersti žydus žinotų ant kokių namų užpulti. Miesto valdžios dabar pasamdė sodauninkus tuos ženklus išnaikyti.

[Maskoliškas randas net demokratams nedaleido sušaukti susirinkimo, kadangi mat ir jų bijosi. Todėl jie sušaukė susirinkimą Finlandijoj. Dabar vienok randas perkeitė savo pažiūras ir daleido demokratams susirinkti kur nors, išėmus vien Peterburgo.

[Švedijos sostapilėj Stokholme, gyvenime finiskų pabėgėlių rado dirbtuvę dinamitinę, bombų. Bombos per Finlandiją buvo slūnciamos į Maskoliją.

[16 d. rugsėjo, paskendo laike smarkios vėtrės mexikoniskas garlaivys „Morales“. Prigrė laivą kapitonas ir keturi jūrininkai, keturis jūrininkus išgelbėjo.

[Vokietija, pasinaudodama iš dabartinio Maskolijos silpumo, stengiasi Persijoj išplatinti savo įtekme. Dabar vokiečiai parengė Persijoj banką, kadangi pinigai visur geriausiai platinimui politiškos įtekmes tarnauja. Ir Maskolija antai Mandžurijoj pradėjo nuo parengimo banko, zinoma už gautus nuo Prancūzijos pinigus.

Vietinės Žinios.

— Buves Apveizdos Dievo lietuviškos parapijos komitetas, kuris buvo sudu apėkystas už kelimą bažnyčioj maisto ir jam likosi uždrausta stabdyti dievmaldystą, dabar padavė sudui skundą ant kunigo Steponavičiaus.

— Ant kunigo Steponavičiaus sar i Tewfik“, susibuntavo jūrininkai, suvaldant kuriuos, šimtas laivo iguolos žmonių likosi sužeistų.

— Miesto roda užgryrė už dėti ypatingus mokesčius ant besinaudojančių iš miesto gatvių telegrafų ir telefonų kompanijų. Miesto užgria

imti už kiekvieną telegrafo ar telefono stulpą nuo kompanijų po \$7.50 kas metas.

— Ant kranto upės, prie Randolph st., rado negyva kontraktorių Williamą Herzogą. Jis turėjo 40 metų, gyveno pn. 9134 Ontario ave. Ar jis staiga ant gatvės pasimirė, ar likosi užmūstas, tas dar nesusekta.

— Ant Archer ave. pereinotos nedėlios dieną vyskupas Quingley pašventino naują katalikišką bažnyčią. Pastatymas jos kaštavo 100000 doliarų.

— Lincoln parke pasiskandino pereinotos nedėlios dieną 70 metų senelis. Kuną jo išgriebe iš lagunos.

— Policijos perdėtinis priekabė policistams gerai prižiūrėti saliuonus, daboti, kad saliuonai būtų uždarami ne vėliau kaip 1 val. Užperžengimą to padavadijimo žada atimti išpirktus laisnius.

— Pereitos nedėlios vakare, atsilankė policistai į namus ant kertės 46 str. ir 5 ave, ir užtikio pulką negrų lošančių kauliukais. Negrai teip buvo įsigilinę į lošę, kad ne patėmijo policistų, pajuto kada tvarkos dabotojai padėjo ranką ant pečių. Suėmė čia devynis negrus.

Mano atsakymas.

Nr. 35 „Lietuvos“ patipokorespondencija B. Stanislaivicius, kurioje tilpo visokios apie manę melagystės. Stanislaivicia plepia, nieko nespasdamas. Rašo, buk suferlio nebuvo (tas dalykas apeina tik teatro perstatytos, visuomenei vis tiek ar suferlis buvo, ar jo nebuvo. Tai nevertas mūšijimo mažmoziš. Rd.), bet aš galiu darodyti, kad buvo. Visi juk žino, kad suferlis buva pasislėpęs, o čia buvo ant scenos su aktorėmis, nes ir jis lošė (tai jau ne buvo suferliu bet lošėju. Rd.), sakė kitiems aktoriams ką daryti ir ką sakyti (tai jau ne buvo suferliu, bet režiseriu. Tarp suferlio ir režiserio yra gana didelis skirtumas. Rd.). Jeigu Stanislaivicia netiki, tai gali išrinkti kokius 6 vyrus, aš teipgi išsirikinkiau. Tegul jie nuspręs, ar buvo suferlis ar ne. Paskui žinosime, kam reikės užmokėti 100 dol. revoliucijos ar lietuvių teisės naudai. Gal Stanislaivicia nepripažysta už suferlį, jeigu roly turėjo?

Toliau Stan. sako, jog kun. Zdanavičia, kur ten Leukijoj budamas, darbavosi žmonių labui ir stengėsi juos apšviesti, taigi darbavosi turbut lenkų, o ne lietuvių labui, o tas juk ne vis tiek. Bet iš kur ir apie darbus lenkų labui Stanislaivicia gali žinoti, kadangi jis yra iš Kauno gubernijos, o kunigas Zdanavičia yra iš Dzukijos, Suvalkų gubernijos ir greitai iškeliavo į Lenkiją. Ar ten jis lenkams padarė ką gero, ne aš, ne Stanislaivicia ne gal žinoti, gal jis ten darbavosi ne žmonių, bet savo kišeniams labui? Ant galo mums ne galvoj, ką jis lenkams gero padarė.

Stanislaivicia sako, jog kunigas Zdanavičia uždėjo savo kaštais kugyną, bet gal kas kitas tam knygynei pinigų davė? Mat ypač čia Amerikoj nėra tokių, kurie dirbtų už dyką ir dadi žmonių labui savo pinigus duotų.

Stanislaivicia sako, buk kunigas aksomus ir veidrodžius pirkio nuo italijono, bet žmonės supranta, kad negalima už 37 dol. nupirkti to visko, kadangi viens veidrodis dau

giau prekioja. Gal vien kunigas pigiai perka ar už dyką gauna? Jeigu taip, tai kodėl kunigas negali bažnyčios pastatyti? Jau keli metai renka aukas ne tik mieste, bet ir po aplinkines, kaip girdėt, surinko apie 50 tūkstančių doliarų, o bažnyčios tik sklepa pradėtas statyti, o pinigų jau neturi, nežinia, kur jie dingę. Norėd maldystą reikla laikyti po skylėtą stogą, bet kunigas rupinasi ne apie bažnyčią, tik apie pagražinimą savo gyvenimo.

V. J. Dapkevičia.

APGARSINIMAI.

Keiksmas nepagelbės.

Nors ir pirmiausia, bet pastutiniam laike, kaip matyti iš laikraščio padėkavimų ir apgarsinimų, jog daugybės ir tokių ligų išgydė, kurių kiti daktarai ar Hospitalės negalėjo, labiausiai svarbių ir užsėdėtų ligų, tai dabar nelaimingi sergantieji vėliausiam laike, teip daug atsiskaukia su visokiomis ir senomis ligomis, ir visokiais žodžiais keikdami savo pirmutinį gydytoją bei šundaktarius, kurie ne tik neišgydė, bet ligą užsėdino, daug kentėjimo pridavė ir pinigų ištraukė, o vietoje pagelbėjimo dar biuriu padarė, su pridėtais, kad tikėjosi išsigydyti už pamatinai kaip prižadėjo, bet tas ilgas gydymas tiek kaštavo, kad geri daktarai, už tuos padus pinigų būtų dėsims tokių ligų išgydė. Tų nelaimingųjų skundimasis toks širdingas yra ir keiksmas, kad net per laisvą matyt aiškiai jų veiksmingą padėjimą.

Zinoma atsiskaukusius ir tokius, mes stengiamės kolbiausiai pagelbėti ir visas Institutu geriausias daktariskas, moksliškas ir specializaciją pajėgas suvartot kaip ir geriausias vaistus, kuriuos vartojant daugybės apturi sau gerą sveikatą, jei dar nėra sunaikytas nuvargusiam kūnui, gyvastis, bet už tai ant kart panasiems kaip viršui prasergetim ir pasakom: kamgi laukti ir stovėti iki paskutinos ant kranto prapulties, papuolus į nelaimę ligos ir paskui keikt ir piktžodžiauti, jog keiksmas nepagelbės, vienok geriausiai iš kart pasijutus savi neveikumą kuris yra pavojingas gyvasčiai, tai atsiduot į tikras moksliškas rankas ir be jokio didelių kaštų ir kentėjimų, liga greit ir lengvai tam pa išgydyta, nes prasti daktarai be pasekmės ir be talento nors nori, bet negali, o jau apie šundaktarius nėra ką kalbėti, užtai ir nereikia lyst kaip peliai į jų spastus; kad yra vieta ir Institutas, kurioj yra daug gerų daktarų, ir ligas be apsirinkimo išgydė, atsiskaukiant per laisvą ir aprašant prigimtį savo lietuviškoj kalboje apie ligos kankinimus teip kaip jaučiatės, bet nedaugiau. Jug šimtai padėkavimų laikraščiuose nuo išgydytų patvirtina teisybę.

Kurių gyvena New Yorke, Brooklyne ir aplinkėje, nereikalauja rašyti, bet tik ateiti į Institutą pagal ofiso padėtas apgarsinime valandas ir kitaip nereikia šnekt kaip tik lietuviškai su profesorium ir specialistais, kad eisi lietuvis ar lietuvi. Su guodone

DR. COLLINS MEDICAL INSTIT.

140 W. 34 st., netoli Broadway

New York, N. Y.

Apjako nuo alkoholio.

Dr. R. E. Doolittle iš New

Yorke analizavo daugelį gar-

sinamų gydyklų ir išrado, jog

dauguma jų turi medinį alkoholį, kuris yra baisiausias nuodas. Vienas atsitikimas buvo pranešama apie merginą, kuri pagadino akis vartodama tokį sutaismą savo veidui. Besažiniški dirbėjai ne tik vartoja alkoholį braukalams, bet teipgi paskaujami ekstraktams ir pigioms degtinėms, ir širdvaisčiams, kurie visuomet turi sunaikinti vidurius. Vienintėlis vaistas sugedusiems viduriams Trinerio Amerikoniškasis Elikasyras Karčiojo Vyno, kuriame yra tik grynas vynuogių vynas ir parinktos žolelės. Nėra jame nė lašo chemikalų. Jis išgydis kožnos vidurius, kuriuos tik galima išgydyti, jis padarys juos galintais priimti ir grumioti visoki maistą. Jis padarys naują, gryną kraują ir kaip reikia sugruminot maisto. Jis sustiprins nervus ir padarys kūną skaitum Gaunamas aptiekose, arba pas patį fabrikantą Juozapą Trinerį, 799 S. Ashland av., Chicago, Ill.

Bell Clothing Co.

Bell Clothing Lietuviškas Drapavų Sutoras atsidarys apie pradžią lapkričio mėnesio. Korporacija jau turi didesnę tavoro supirkus, tik laukia kada kontraktoriai nams užbaigs. Žmonės dabar skelja gerai perka ir kaip rodo tai iki atidarymų jas visas išpirks. Todel kurie mielai prie lietuviško sutoro prigulėti, tai pasiskubinkite skeljas nusipirkti kol dar yra galimybės po \$10.00. Akcijos galioja užsiregistruoti pas sutoro direktorių KAZIMIERA SLUŽINSKĄ, kuris turi savo valandas „Lietuvos“ redakcijoje ketvirtadienio, 6 iki 9 vakarais ir nedėliomis nuo 9 iki 12 rytis, arba pas korporacijos reprezentantą DOMININKA ENDZLĄ 144 Wabasha ave.

„LIETUVOS UKININKAS“

Lietuvių Demokrato Partijos Laikraščio skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išleisda du kartus per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Jame telpa teisingos žinios iš viso Lietuvos ir kita krašto svieto. Lietuvių metu preke \$1.80; Amerikoje \$2.50. Kam yra miela prisiginti žinias tevynei, Lietuva, tai užrašykite minėtąjį laikraštį, o žinios kas ten dedasi dabartiniam revoliucijos laike. Vienas numeris ant pamatyto 5 centais. Adresas: M. J. Damijonaitis, 3120 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Drągyščių Reikalai.

Ketvirtinis susirinkimas. Chicago. 29 d. rugpjūto 29 d. 7:30 vakarė L. Aukso saleje 3301 Auburn ave., Lietuvių Nepriklausomųjų Klubas lauks savo ketvirtinį susirinkimą. Norinti prisijungti prie visų minėtų Klubų, meldimais ateiti ir prisirašyti, nes visų minėtų vakarė bus pigūs įstojimas, tik \$1.00, vėliaus gi įstojimas bus brangesnis, pagal metus. Prigulintus į salia Klubas moka kas mėnesis po 25c, be jokio extra mokesčio, gauna ilgėję \$5.00 per savaitę paslėptos ir posmeritės \$50.00, teipgi Klubas suteikia savo nariams pradinį mokslą.

Komitetas.

Szestas Metinis Balius. Chicago. Drągytė Apvietimo Brolių parengė dideli balio nedėlioj, spalio 7 d. 1908, Pulasio saleje, 800 S. Ashland ave., prie pat astuonioliktoji ulyčios. Įstengs 25c. Parados 5 valanda. Visus lietuvis ir lietuvis užpraso kosaktingiausiu susirinkimui. Bus puiki muzika ir gardus atsisveikinimas.

Komitetas.

Didelis Antras Metinis Balius. Kenosha, Wis. Apvietimo Klubas turės dideli balio 6 d. spalio Congress saleje, 304 Chicago st.; prasidės 7:30 vakarė ir trauks iki rytis: muzika, šis ant postiniais instrumentais: kas ateis, gales likti laika praleisti. Visus lietuvis ir lietuvis kosaktingiausiu susirinkimui. Bus puiki muzika ir gardus atsisveikinimas.

Komitetas.

Didelis Piknykas. W. Pullman. Užbaigimot vasarinių užuolų Povilas Kareckis parengė Paul's darpe, 123 ul. dideli piknykas 30 d. rugpjūto savo patalpose: muzika, gėrimai, įėjimas dykai. Užpraso tik kosaktingiausiu susirinkimui. Jis ant postiniais instrumentais: kas ateis, gales likti laika praleisti. Visus lietuvis ir lietuvis kosaktingiausiu susirinkimui. Bus puiki muzika ir gardus atsisveikinimas.

Komitetas.

SUSIRINKIMAS. Brooklyn, N. Y. 38 kuopos S. L. A. bertalinis susirinkimas atsisveikinimo 7 d. spalio 2 val. po pietus, avėtinėje po nr. 78 Grand st. Visi sanariai teiktis prisiimti neatsitūtinai, nes daug svarbių reikalų bus apkalbėjimui ir užsimeklėjimui menesines mokesčiai; sanariai atsiveskite naujus sanarius prisirašyti. Sekr. A. Lesniackas.

Pajieszkofimai.

Reikalavimas prie „Lietuvos“ spaustuvių geras raštininkas gerai mokantis verti iš angliznos kalbos ir lietuviškai ir lenkiskai kalbės.

Pajieszkau savo brolio Vinsco Tamozsio, Kauno gub., Raseinų pav., Jurbarko vol., 4 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Jurgis Tamozaitis, 150 18 st., Chicago, Ill.

(28-IX)

Pajieszkau savo puseres Agotos Bakšienės, ant pavasari pribuvo iš Lietuvos į Ameriką: pašne lais Kauno gub., Raseinų pav., Baltakių vol., Varnaičių kaimo. Ji pati ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: A. Bakšas, Kendall Mont. Box 2,

Pajieszkau savo brolio Antano Macosiusko, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Raudenaičių gm., Tabarausko kaimo, apie 12 metų kaip Amerikoje. Kas apie jį praneš gaus \$5.00 dovaną. Jurgis Macosiuska, 18 Rubel st., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo vyro Juozo Tamozsio, Vilniaus gub., Jėzdno vol., Dvariškių kaimo, apie 11 metų kaip Amerikoje; turiu jam pranešti apie svarbų reikalą. Atsisaukietis reikla adresu: Gendruta Tamazsienė, 542 W. Market st., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolio Kazimiero Jomanto, pirm 5 metų gyvena Chicagoje, paskui išvažiavo į farmą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Jonas Jomantas, Camp I, Shefton, Wash.

Pajieszkau Jono ir Ildoraius Kvedrių, abu Kauno gub., Raseinų pav., Kreivulių nod., Pagamancio parap.: perėita meta į Baltimoreje, Md. lais Kauną; turiu pas jus labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Ildoraius Petruskis, 250 Valley st., Providence, R. I.

Pajieszkau Julijono Pupsio, Kauno gub., Telšiu pav., apie 50 metų amžiaus. Nedėlioj, 16 d. rugpjūto man išėjus į bažnyčią jis išėjo neįdomios užburda. Kas apie jį pranešė lais paduot adresu, gaus \$5.00 dovaną. Jusefa Kavalauskienė, 106 W. 14th st., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio Juozo Zabicko, gyvena kur apie minkstas angli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Kaz. Zaldarys, 29 Butler st., Pittston, Pa.

Pajieszkau Jono Girdvainio, Kauno gub., Telšiu pav., žarenu parapijos 5 metai kaip Amerikoje, gyvena rodosi Chicagoje. Kas praneš apie jį lais paduot adresu gaus \$5.00 dovaną. Jonas Girdvainis, 237 W. 45th Pl., Chicago, Ill.

Pajieszkau apavėdimui merginos Lietuviškos ne jaunesnės kaip 20 ir ne senesnės kaip 30 metų amžiaus. Artes nems žinoms malones kreipis adresu: J. S. Nelenotas, 10628 Kurtis ave., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo draugo Juozapo Pulpio, Kauno gub., Panevėžio pav., Gauciuo kaimo, Linkavos parap., de metai Amerikoje, pirmiau gyvena Worcesterj, Mass. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Jos. Genelkis, 225 Millbury st., Worcester, Mass.

Pajieszkau savo savorio, Fr. Petricio, Kauno gub., Raseinų pav., Valusko kaimo, 15 metų Amerikoje, apie 40 metų amžiaus, 19 d. rugpjūčio jis prisirašė ir išsinešė 960 svetimų pinigų, jis yra 51 metų aukščiausio, pilgio veido, smailios nosies, liesas vėdo, ant nosies turi randa ir ant kairiojo veido pilkų plaukų, nemoka jokių svetimų kalbų, labai mėgsta meluoti, apšvilkes languotu siutu, raudoni čuoverkalai, kad angariziska skrybelė; turi su šavim melyną valizą. Rodosi, kad jis nuvažiavo į minkstas angli kur apie Pitteburgą. Kas jį kur patėmis, malones man pranešti, už ka busi dekingas. P. V. Zembya, 227 Pearl st., Hartford, Conn.

Pajieszkau Juozapo Barkano, Kauno gub., Panevėžio pav., Subačiaus parap., Stumbrakių vol., Patraklio kaimo, pirmiau gyvena Glenwood, O.; turiu pas jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: K. Ramanauskas, 834 st., Waterbury, Conn.

Pajieszkau Antano Sizmko, Kauno gub., Raseinų pav., Šervieskos parap., apie 8 mėnesiai kaip apavėdis Pittstone, Pa.; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Ant. Bagdonas, Box 702, Faxon, Mass.

Pajieszkau savo brolio Jono Macziulo ir Juozapo Greicio, abudu Jurbarko parap., Kuturio kaimo ir Dominiko Greicio Pantvardiškių kaimo, Skirsnemūnio parap., Raseinų pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Marcelo Montvilaitė, 927 So. 6th st., Philadelphia, Pa.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo brolio Vincento Povilacio ir savorio Stasio Adobicko, abudu Kauno gub., Erianių pav., gyvena apie Šaukietė Lilijs miesteli. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žinias adresu: Konstantas Povilaitis, 61 Shepley st., New Britain, Conn.

Naujas laikraštis.

Situomai pranešu, jog už poros savaitės pradės išleidinėti naujas savaitinis laikraštis „Pasaulis“, didume „Vienybės“. Preke jo \$2.00 metams. Prenumeratos priėmimas jau prasidėjo. Kas paduos savo antrąsias, pristatime pirmą numerį parodymui dykai. Atsrausas: B. VYTAUTAS, 102 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Reikalavimas žinoti, mokantis gerai taisyti automatinis masyruos ir muzikinius instrumentus, kaip ir laikrodžius ir tt. Atsisaukietis pas M. J. Damijonaitį, 3120 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalavimas 100 darbininkų prie skėdinių tofjau. Atsisaukietis pas Artisan Stove and Lime Works Grand and Campbell ayes.

Reikalavimas 500 darbininkų į Michigano mizskus, mokesis nuo \$25 iki \$35 ant menesio ir pragyvenimas, pakeliamas ant kelionės iš Chicago; 1000 vyru ir amatininkų į Kalifornijos valstiją, didelis mokesis, kelionė iš Chicago \$33; 2000 darbininkų prie geležinkelio darbu Washingtono valstijoje mokesis nuo \$2.25 iki \$3.00 ant dienos, kelionė iš Chicago \$12; teipgi reikalaujame moterų ir merginų prie visokių užsimeklėjimų miestų. Lietuviškas agentas; atleik tuojau arba rašyk, indedamas už 25 procentine stempu atsakymui. Adresas: J. Lucas, 666 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Reikalavimas tofjau aptiektojus pagalbininkus arba moksleis mokantis gerai lietuviškai, lenkiskai ir angliskai kalbėti. Gera vieta. Reikalaujamas palidijimas. Stefan K. Sass, aptiektojas, 749 W. 18th st., Chicago, Ill.

Reikalauja liejiku ir liejėnu dirbej, atsisaukietis ruimas 503-134 E. Van Buren st. (28-IX)

Mes reikalaujame jaunu moterų prie rankų mezgimo (ant remeliu) musu įstaigose. Vienval darbas, mokesis nuo \$7.00 iki \$9.00 per savaitę. Wilson Embroidery Co., 183 Wabash ave.

Dr. Chas. Z. Urn'ch, Lietuvis. Akis ligų Specializacija. Optikas. Pasakmingai gydo akis ligas, atgriebia nuo apakimo, atgaitos svarias akis, prirenka skilusias lėplones akims, prastaiina galvos skaudedėjimus. Kasdien ir nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro arba rašyk 43-45 La Salle st. Chicago.

Ant pardavimo sankrova valgomu daiktų geroje vietoje, per septynis metus biznis išsidrįstas tarp lenku, lietuviu, slaviku ir chorvatu; 84 kostumai, kurtis lenkai nuveikti. Pardodu dodel, kad turis kita bizni; visas biznis už \$1700. Atsisaukietis adresu: Fel. Nowacki, 464 Pine st., Kenosha, Wis.

Ar turi gera vieta? Ar kalbi angliskai? Jei ne, tai mes išmokysime tave tos kalbos ir trumpa laika ir pastiprinime apie geriaus apmokama vieta, kaip tik nors iš dalies pramoksi. Kolnas gali išmokti sietuo nauju būdu, daugumas tu, kurie naujodosi sietuo nauju būdu, išsmoko kalbėti, rašyti ir skaityti pirmu menesiu, be knygu, be valksciozėjimo mokyklos. Jei nori pagerinti savo padėjimą, savo mokesių rašyk pas mus, o mes pasiūsiame tau vias žinias. Adresuok: Inter-Slovakia Co., 1314 Polk st., Chicago, Ill.

Farmos, Farmos. Apgarsinu savo tautiečiams, kurie nenori vėdėti sveikimo, tai yra pas kita dirbti, kad dabar galis pigiai nusipirkti gera farma valstijoje Misouri, Co. Texas, kur gali sau pigiai gyventi ir lengvai dirbti. Čia yra sveikas oras, tiemos vidutines, vasaros tokios kaip Lietuvoje. Žemes preke su mizsku nuo \$2.00 iki \$5.00 už akrai, o išsidrįst žeme nuo \$5.00 iki \$30.00 už akrai. Jau mes tris lietuvis esis pirmoje ir noretume gauti daugiau sau kaiminu su mumis gyventi. Del platesnes informacjios kreipkitės indedam 2c. marke prie Joseph Zymontis, 31 W. 14 Place, Chicago, Ill.

Naujos Fortepijon Natos. Lietuviškas. Žodiniai ir melodijs V. Kudirkos. Fortepijonai priruose A. Kaczanovskis, Ryja, 1908, 300. Piguus skaitke ant adresu: A. OLSZEWSKI, 924 33rd St., Chicago, Ill.

Laivu Kalendorius.

Šitas Kalendorius parodo kada, iš kur ir koki laivai išplaukia į Europą, iš kokio Porto, kokią dieną ir adyną, ir kiek kaustuoja Šifkortės nuo Porto iki Tilžės ar Eydtkunų. Norinti važiuoti į Krajų tegul peržiuri šį Kalendorių, o žinos kada ir iš kur laivą gauti ir kiek visa kelionė kaustuos.

LAIVO VARDAS	Kompanijos vardas	Portas iš kur išplaukia	Dienn išplau- kimo	Valanda išplaukimo	Netiesiogiai per kitą laivą išplaukia mure	Sifkoriai kaituojami nuo Porto	Tilžė	Eydtkun
ARABIC	White Star	Boston Mass.	Spalio	25 4.30 vak.	9	36.65	36.70	
AMERICA	Hamburg American	New York	"	25 12 diena	10	37.80	37.95	
BLUECHER	"	"	Spalio	4 7.30 ryto	10	37.80	37.95	
BARBAROSSA	"	"	"	23 10 "	10	38.15	38.20	
BREMEN	North German Lloyd	"	"	23 10 "	11	38.15	38.20	
BRESLAU	"	Baltimore Md.	Spalio	10 2 vakaro	13	36.65	36.70	
BALTIC	White Star	New York	"	24 10.30 ryto	7	41.80	41.95	
CELTIC	"	"	Spalio	5 10 "	7	41.80	41.95	
CEYHIC	"	Boston Mass.	"	20 9 "	9	37.80	37.95	
CEDRIC	"	New York	"	21 8 "	7	41.80	41.95	
CARMANIA	Conard	"	"	23 10 "	8	41.80	41.95	
CARONIA	"	"	Spalio	9 10 "	7	41.80	41.95	
CAMPANIA	"	"	"	18 4 vakaro	7	43.80	43.95	
DOMINION	Dominion	Montreal Que.	"	18 7 "	10	36.65	36.70	
EMPERESS OF IRELAND	Canadian Pacific R.	"	Lapkričio	3 3 diena	6	37.80	37.95	
ETRURIA	"	"	Spalio	10 7 "	6	37.80	37.95	
FRIENSLAND	Conard	"	"	27 7 ryto	8	41.80	41.95	
FINLAND	American	New York	"	20 10 "	8	36.65	36.70	
FRIEDRICH d. GROSSE	Red Star	New York	"	27 12 diena	8	39.80	39.95	
GROSSE KURFÜRST	North German Lloyd	"	Spalio	18 10 ryto	10	38.15	38.20	
HAVERFORD	"	"	"	15 10 "	10	38.15	38.20	
IVERNIA	American	Baltimore Md.	"	15 10 "	13	36.65	36.70	
KRONPRINZ WILHELM	Conard	Boston Mass.	"	2 9.30 ryto	9	33.30	33.45	
KAISER WIL d. GROSSE	North German Lloyd	New York	"	2 7 "	7	44.15	44.20	
KAISER WILHELM II	"	"	"	9 10 "	7	44.15	44.20	
KROONLAND	"	"	Spalio	16 6 "	7	44.15	44.20	
KAISER AUG. VICTORIA	Red Star	"	"	13 2 vakaro	8	39.80	39.95	
LAKE MANITOBA	Hamburg American	"	Spalio	10 12 diena	10	36.65	36.70	
LAKE CHAMPLAIN	Canadian Pacific R.	Montreal Que.	"	13 11 ryto	9	36.65	36.70	
LAKE ERIE	"	"	"	29 7 "	9	36.65	36.70	
LUCANIA	"	"	"	18 7 "	9	36.65	36.70	
MAINE	Conard	New York	"	27 12 diena	9	43.80	43.95	
MAJESTIC	North German Lloyd	Baltimore Md.	Spalio	17 10 ryto	13	38.15	38.20	
MERION	White Star	New York	"	3 10 "	7	43.80	43.95	
NECKAR	American	Philadelphia Pa.	"	6 10 "	9	36.65	36.70	
NEW YORK	North German Lloyd	Baltimore Md.	Spalio	3 2 vakaro	14	36.65	36.70	
NORFOLK	American	New York	"	23 9 ryto	7	43.80	43.95	
OTTAWA	Philadelphia Pa.	"	"	13 10 "	9	36.65	36.70	
OCEANIC	Dominion	Montreal Que.	"	15 10 "	10	36.65	36.70	
PHILADELPHIA	White Star	New York	"	10 10 ryto	7	43.80	43.95	
PENNSYLVANIA	American	"	"	6 9 "	7	43.80	43.95	
PATRICIA	Hamburg American	"	Spalio	6 8 "	14	37.80	37.95	
RHENA	"	"	"	20 6.30 "	14	37.80	37.95	
REPUBLIC	North German Lloyd	Baltimore Md.	"	19 2 vakaro	14	36.65	36.70	
SAXONIA	White Star	Boston Mass.	"	11 4.30 "	9	36.65	36.70	
SAINT PAUL	Conard	"	"	18 11 "	9	36.20	36.45	
SAINT LOUIS	American	New York	"	15 9 "	8	43.80	43.95	
SOUTHWARK	"	"	"	15 9 "	8	43.80	43.95	
TEUTONIC	"	"	"	27 9 "	8	43.80	43.95	
UMBRIA	Dominion	Montreal Que.	Lapkričio	3 7 "	10	36.65	36.70	
VADERLAND	White Star	New York	Spalio	17 10 ryto	8	43.80	43.95	
WESTERLAND	Conard	"	"	6 7.30 "	8	39.80	39.95	
ZEELAND	Red Star	Philadelphia Pa.	Lapkričio	3 10 "	9	36.65	36.70	
	Red Star	New York	Spalio	6 8 "	8	39.80	39.95	

